DEDİKODU GAYYÂSI *BAŞYAZI

Şerîatımıza göre Bayram Pazartesi günüdür

سبيل
الكل في سبيل الحق

Sebil

herşey hak için

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● *18 Kasım 1977*
Siyasî, edebî, tarihi, ilmî haftalık gazete ● *6 Zilhicce 1397*
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 — 207 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 99 / BEŞ LİRA / BİR DM.

TOPYEKÛN İSLÂM-DIŞI İÇ ve DIŞ GÜÇLERİN TEŞKİLETTİĞİ

bremen mızıkacılarının nakaratı:

AP-CHP KOALİSYONU

PEKİ AMA NİÇİN?

OKUYUCULARIMIZLA HASBİHAL

Bizi anlamak...

Sevgili Sebil okuyucuları,

Bu hafta sizlere aldığımız çeşitli mektupların ruhi ve fikrî istikâmetlerinden bahsedeceğiz.

Bâb-ı Âlî'de postacıların Sebil idârehânesi kadar mektup taşıdıkları bir başka yer tasavvur olunamaz. Yurt içinden ve yurt dışından her gün pek çok mektup alırız. Bu mektuplar, memleketin içinde bulunduğu iktisâdî, içtimâî ve hatta ahlâkî karışıklıkların bir aynası gibidir. Bunlar üzerlerinde sosyolojik ve psikolojik bir araştırma yapılsa, pek çok câlib-i dikkat neticeler elde edilebileceği kanaatindeyiz. Bu bakımdan onları sıra numarası vererek itina ile saklamaktayız.

Aldığımız mektupların büyük bir kısmı sıcak bir alâka ve teveccühle doludur. Çalışmalarımızda en büyük hamle ve hız kaynağımız bunlardır. Sayılarının çokluğu sahiplerine ayrı ayrı mukabelede bulunmamıza ve teşekkür etmemize imkân vermediği için müteessiriz. Bu bakımdan mâzur görüleceğimizi ümid ederiz.

Bir kısım mektuplar ise, fikri ve ahlâkî sukûtun bir aynası gibidir. Bu gibi mektupların çoğunda uydurma isim ve adreslerle bize küfredilir. Bilhassa Başyazarımızın şahsına hakaret dolu mektupları artık kanıksamış durumdayız. Bunların bazıları Başyazarımız tarafından saklanmakta ve vefatında mezarına konulmasını vasiyet eylediği bir dosyanın içine yerleştirilmektedirler. Böyleleri İslâm'ın bütün mukaddes kıymetleriyle birlikte nâçiz şahsiyetlerimize de ağıza alınmıyacak küfürler ihtiva etmektedir. Tehditlerin ise hesabı yoktur. Onları mevzuubahs etmiyoruz.

Bir kısım mektuplar ise son derece yanıltıcıdırlar. Tamâmen İslâmî bir uslûb içinde kaleme alınmış bulunmalarına rağmen iyi niyet mahsûlü olduğuna inanmadığımız bu mektuplar da, bizi tefrika çıkarmaktan İslâm'a ihânet etmiş olmaya kadar nelerle itham etmezler ki. Bazıları akıl verip dâvâyı ve onun metodunu anlatır. Bazıları ise, gazetemizden âdetâ lûbla hata aradıklarını gösterir bir tarzda esası ihmâl ederek birtakım gözden kaçmış teferruat üzerinde gerçek bir itnap (kalem gevezeliği) ile huzurumuzu kaçırmak isterler. Esasen bu haftaki hasbıhalimizi bu mes'eleye tahsis edişimizin sebebi; Başyazarımızın 97. sayımızdaki «Anarşi Ahtapotu'nun İki Kolu» *isimli başyazısının sonlarında «Kendisinden bir yaş büyüğüne yahud da bir harf fazla bilene ve biraz daha hizmet etmiş olana hürmet ve —belli şartlar altında— itaatle mükellef bulunduğunu unutan bu kabarık gönüllü kardeşlerimizin haksız ve kaba tenkidlerine mâruz kalan insanlardan biri sıfatiyle ifâde etmek istiyoruz ki....» ibâresiyle ne kastedildiğini soran bir kaç mektuptur. Şüphesiz burada kasdedilen, yüzümüze karşı vâki' olmuş veyahud da gıyabımızda vâki' ol*makla beraber, çeşitli sûretlerde muttali bulunduğumuz şifâhî tâ*rizlerle bu gibi mektuplardı. Biz yola girerken bu gibi ahvali tabii karşıladığımız için bugüne kadar aslâ üzerinde durmamışızdır. Fakat bu günlerde vaki tenkid ve târizlerin kesâfet ve şiddeti karşısında mes'eleyi bu kadarcık olsun ele almak mecburiyetini hissettik. Gazetemizi bir ilim ve irfan mektebinin samimî müdâvimleri sıfat ve heyecanıyla okuyan siz değerli kaarilerimiz de dâhil olmak üzere, onu savcılara ihbarda bulunmaktan bizi rencide edecek mektuplar kaleme almaya kadar çeşitli menfî maksadlarla şöyle bir karıştıranların topuna birden cevabımız şudur: Gayemiz rıza-i ilâhiyeyi istihsâl, gayretimiz ise, yazdıklarımızın ilâhî nizama muvâfakatini sağlamaktır. Ticâret veya şan şöhret peşinde değiliz. Bu bakımdan Yunus'un:*

«Ne varlığa sevünürem
Ne yokluğa yeğünürem».

dediği gibi beşerî teveccüh veya nefretle uzun boylu alâkadar olmaktan müs'tağnîyiz.

Sayısız şekil ve mâhiyette ve fakat hepsi de ahlâkî bir redâeti (düşüklüğü) ifâde eden bu gibi mektupların sahipleri için «bizi anlamak» *ne kelime. Onlar bu dünyada da kördürler, âhirette de kör olacaklardır. Onlara cevabımız derin bir halk şâirinin ifâdesiyle şudur:*

«Katre nice anlasın
Umman olan anlar bizi» dir.

Sebil

milli sanâyide
UĞURGÜL

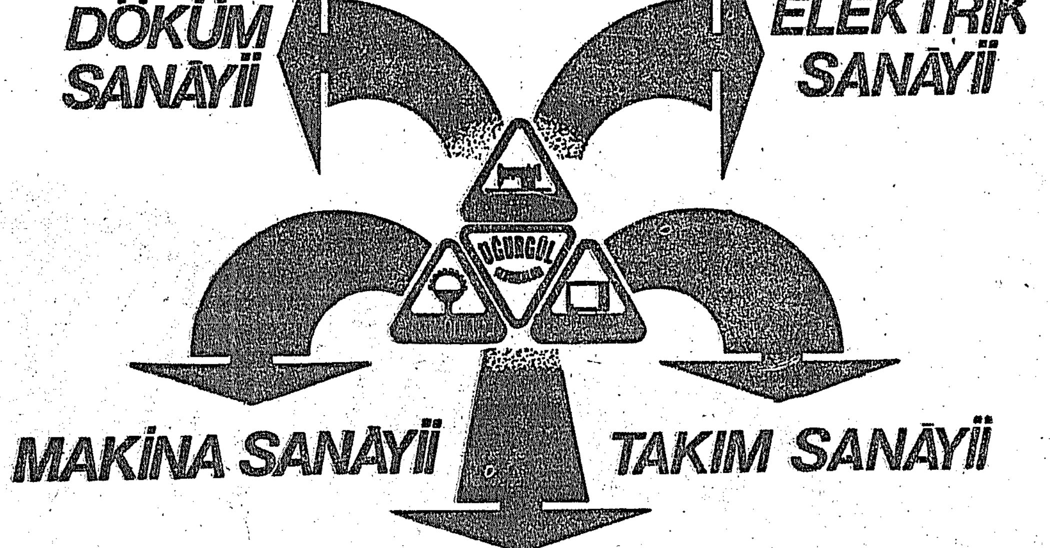

sanayide uğurgül lider

FABRİKALAR

1 — Validesuyu Cad. No. 1/1
KÜÇÜKKÖY — İSTANBUL
Tel. : 23 31 16 — 23 30 11

2 — Cennet Mah. Hürriyet Cad.
No. 27/A KÜÇÜKÇEKMECE — İSTANBUL
Tel. : 73 08 31

Muradiye Cad. No. 49/1
Saf Han SİRKECİ — İSTANBUL
Tel. : 26 71 50 — 26 71 51
Telex : SARP 22901

İST. TEŞHİR ve BAKIM SERVİSİ
İ.M.Ç. A Blok No. 2539
Tel. : 26 26 58 UNKAPANI

ANKARA SATIŞ BÜROSU
Anafartalar Cad. Adliye Karşısı
Sakarya Apt. Kat: 3 No. 50
Tel. : 10 77 38 ANKARA

İZMİR SATIŞ BÜROSU
Fevzipaşa Bulvarı Çankaya Cad.
Yılmaz Han Kat : 5
Tel. : 13 74 30 İZMİR

ADANA SATIŞ BÜROSU
Ziyapaşa Bulvarı No: 65 Taştepe
Ap. Asma Kat Tel : 22 225 ADANA

başyazı

DEDİKODU GAYYÂSI

Kadir Mısıroğlu

İslâm'da, **«gıybet»** mahsus tâbiriyle yasaklanmış bulunan dedikodu, bir toplulukta huzur ve sükûnu selbederek çalışma şevkini kıran en menfî müessirlerden biridir. Malûm olduğu üzere gıybet vâkî' olmuş bir şeyi gıyabta söylemektir. Yoksa vâki' olmamışı söylemek **«iftira»** nâmıyla İslâm'da daha da şedid bir cürüm sayılmıştır. Bu sebepledir ki, söylenenin gerçek olması bile, gıybet edeni dînen mes'ûliyetten kurtarmamaktadır. İslâm'da husûsî bir ağırlıkla men edilmiş bulunan gıybet **«ölü eti yemek»**le bir tutulmuştur.

Müslümanların temiz ahlâklarında gıybete aslâ yer olmamak lâzım geldiği hâlde, bugün imanlı zümre içinde bu illetin -hatta tiryakiliğinden- kendini kurtarabilmiş pek az kimse mevcuttur. Hele son günlerde -hiç şüphesiz sinsi bir düşman telkin ve faaliyetinin eseri olarak- cephemizde dedikodunun açmış bulunduğu yaraları kapatmak âdetâ imkânsız gibidir.

MSP'nin zuhuruyla mevziîlik ve mahallilikten kurtularak siyaset sahnesine aktarılan ve iktidar olma yolunda hergün biraz daha ilerleyen dâvâmızın hızını kesmek yönünden, bize dedikodu kadar pahalıya mâlolan bir başka mânî ve müessir mevcud değildir. Çünkü bununla meşgûl bulunanların zaman ve enerjileri, boşa harcandığı gibi kalbleri de mânen günahkârlıkla sislenmektedir. Böylelerinin kalb gözleri gerçekleri berrak bir sûrette artık göremez olmaktadır. Müslümanın Cenâb-ı Hakk tarafından hadis-i kudsî ile tahsin edilmiş bulunan ferâseti, helâl rızık ve takvanın bereket ve eseridir. Bu iki müessire bağlı olarak, ferâsetler de zaafa uğramakta, görüş hataları çoğalmaktadır. Görüş hataları çoğaldıkça da gıybete daha fazla meyledilmektedir.

Mü'minler de insan olmak itibariyle hatadan sâlim değildirler. Eğer günahlar herhangi bir kimseyi bizden olmaktan yani müslümanlıktan çıkarsaydı, hiç şüphesiz zamanla ortada hiç bir müslüman kalmazdı. Binâenaleyh müslümanlara da amel ve hareketlerinde belli bir hatâ payı tanımak lâzımdır. Hâl böyle iken bizler ihtimâl mü'min insanları hatadan sâlim görmek hususunda asîl meylimiz dolayısıyla onları kusursuz görmek arzusu içinde bulunmakta ve onların herhangi bir hatalarının üzerimizde sürpriz tesiri husûle getirmesine mâni olamamaktayız. Düşmanlarımızı da her türlü meziyetten mutlak bir sûrette mahrum sandığımız için olacaktır ki, onların çat pat meziyetlerini de -ayni tesirle- mübâlağalı bir sûrette telâkki eylemekteyiz. Bunun neticesi, kendimizden olanların bir kusurunu bin meziyyetini, düşmanın bir meziyetini de bin ayıbını örtecek bir sûrette telâkkî etmek gibi bir yanlışa varmaktadır. Bu ise Cenâb-ı Hakk'ın, mü'minleri birbirlerine karşı yumuşak ve şefkatli, hasımlarına karşı ise şiddetli olarak tavsif edişine mugâyeret teşkil eylemektedir.

İslâm'da gıybete müteallik hükümler dolayısıyla hataların ele alınıp ifâde edilmesine imkân olmadığı sanılmamalıdır. Elbette bunun mübah sayıldığı çeşitli haller de vardır ki, bunları fıkıh kitapları tafsilâtıyla beyan ederler.

Ancak bizdeki dedikodu, hataların zikir ve ilânının mübah sayılmasına müteallik hususla alâkasız nefsânî bir sâikin eseridir. Gerçekten her dedikodunun altında bir çekememezlik veyahutta tenkid edilenden daha ilerisi ve doğrusunun görülebildiği iddiası yatmaktadır. İşte dedikodunun insanların çoğuna zevk ve nefsânî tatminkârlık sağlayan ciheti burasıdır.

Her yaş belli bir hâlet-i rûhiye getirir. Bilhassa gençlik, iddiâ, ihtiras ve hududsuz emellerin tuğyan hâlinde bulunduğu bir çağdır. Bu bakımdan gıybet gibi altına nefsin iddiacılığı saklanan bir günahı işlemeye meyil, bu çağda oldukça fazladır. Ancak bizim yaşlılarımız da, gençlerimiz kadar bu hastalığa tutulmuş gözükmektedirler. Onlar da şan, şöhret ve itibar bakımından kendilerinden geri kaldıkları kimseleri çekiştirmekten güyâ onların anlayışsızlık ve beceriksizliklerini ifâde eylemekten büyük bir haz ve nefsânî tatminkârlık duymaktadırlar. Dikkat edilmemektedir ki, dedikodu, şeytânî ve nefsânî bir fiildir. İnsanın ihlâs ve istikametini bozar. Ancak bizim için asıl ağır olan cihet onun ferde değil câmiamıza ve dâvâmızın yürüyüşüne verdiği zarardır. Zira, mücâdele için taazzuv etmiş hiyerarşinin âheng ve tesânüdünü bozmaktadır. Bakıyorsunuz yirmi yaşında bir delikanlı, dâvâmızın hizmet yarışında en önde giden insanlarına -hattâ edeb dışı bir üslûbla- hücum cür'etini gösterebilmektedir. Kendisinin aynı mücâdelede yarın daha müsâid şartlarla yürümesini sağlayacak olan büyüklerine karşı kullandığı insafsız ölçülerle kendisi hesaba çekilse, belki de iler tutar hiç bir yanı kalmıyacaktır.

Böyle olduğu halde akşam sabah davasının hizmetkârlarına selliseyf etmektedir. Ancak yukarıda ifâde ettiğimiz gibi bu hastalık, gençlerimize mahsus değildir. Hatta gençlerimiz tecrûbesizlikleri ve yaşlarının îcabı olan kabarık benlikleri dolayısıyla, bir dereceye kadar belki mâzur da görülebilirler. Amma mes'eleler içinde az çok yoğrulmuş iş yapmak ve beğendirmenin güçlüğünü tadmış kimselerin bile, bu hastalığa mübtelâ bulunduğunu müşâhede etmekteyiz ki, asıl hazin olan da budur. Düşünülmüyor ki, tenkid edilenler, dağ taş nâmütenâhî düşmanı olan bir dâvânın yürütülmesi mes'ûliyetini deruhte etmiş bulunmaktadırlar. Hepimizin vazifesi, onları ulu orta tenkidlerle rencide etmek değil, belki imkân nisbetinde altına girdikleri külfeti kendileriyle paylaşmaktır.

Bizim müşâhedemize göre, saflarımız arasındaki her dedikodunun menşei ya hâriçteki veyahutta içimize her nasılsa sızmış olan düşmanlarımızdır. Onlar, kendi muvaffakiyetlerini bizim ittihad ve âhengimizin bozulmasında gördükleri için vazifelerini yapmaktadırlar. Peki ya biz ne yapıyoruz? Peygamberimizin **«El muhlisûne alâ hatarin azîm»** Yani hâlis insanlar büyük bir tehlike üzerindedirler, buyurmak sûretiyle ifâde eylediği zarardan kendimizi koruyamıyarak düşmanın ekmeğine yağ sürmekteyiz. Halbuki «benden olsun da çamurdan olsun» zihniyetiyle hareket ederek bir mü'mini tirilyon kusuru olsa da bir münâfıka asla tercih etmemeli değil miyiz?!. Hatta o münâfığın tirilyon meziyyeti olsa bile....

Zira insanlık için dâvâların dâvâsı imandır. Ondan mahrum olanların meziyyetleri bir hiçtir. Ona sahip olanların kusurları da buna göre mizan edilmelidir.

İşte önümüzde yeni bir hedef vardır: Mahallî seçimler. Belediye reisliklerinden tutunuz da vilâyet dâimî encümenleri ve belediye meclislerine nasıl her yere bir tane daha fazla imanlı adamı nasıl seçtirebiliriz gayreti ve endişesiyle silkinip harekete geçmeli değil miyiz? Üstelik belediye meclisleriyle vilâyet daimî encümenlerine seçilecekler için nisbî temsil usûlü cârî olacağından verilecek her bir reyin neticeye müessiriyeti âşikârdır. Kendimizi dedikodu anaforunun içinden çekip çıkarmak için mahallî seçimleri bir fırsat bilmeli ve mukaddes dâvânın hedefine doğru namludan çıkan bir kurşun gibi şaşmadan yürümeliyiz!.

DÜNDEN YARINA

M. ERTUĞRUL DÜZDAĞ

KIZIL KİTAP

Aşağıdaki «Sekiz Öğüt»ü lütfen okuyunuz:

1. Kibar konuş.
2. Satın aldığın şeyin bedelini namuslu bir şekilde öde.
3. Ödünç aldığın her şeyi geri ver.
4. Sebep olduğun zararı öde veya başka şekilde telâfi et.
5. Kimseye vurma, küfretme.
6. Mahsule zarar verme.
7. Kadınlara karşı lâubali olma.
8. Esirlere kötü davranma.

★

Şimdi de «Disiplinin Üç Büyük Kaidesi»ni:

1. Bütün hareketlerinde emirlere itaat et.

2. Halktan bir iğne, bir parça iplik bile alma.

3. Bütün ganimeti idarecilere teslim et.

★

Avrupa içlerine yürüyen ecdadımız, yedikleri üzümün bedelini asma kütüklerine bağlarlarmış.. Yukarıdaki kaideleri, acaba onlardan kalma bir «siyâsetnâme» den mi almaktayız?

Hayır. **Bunların yazarı yakınlarda ölmüş bulunan ve bizden olmayan bir adamdır. Aynı adam, kendi davasının mensuplarına «gevşememek ve bozulmamak için dikkat ve riâyet etmeleri gereken» bazı tavsiyelerde bulunuyor. Okumakta fayda olsa gerektir:**

★

Birtakım müsamaha ve gevşeklikler idealistleri değiştirir ve davayı soysuzlaştırır:

1. Hata yapan dost birisi ise, aradaki alâka bozulmasın diye hataya göz yumulması.
2. İşlenen hata karşısında sadece birtakım dedikodu ve alaylarla yetinilmesi.
3. Kendi hatasızlığına sığınıp, başka şeylere karşı tam bir kayıtsızlık içinde olmak.
4. Disipline boş vermek, prensiplere aldırmamak, teşkilâttan sadece ilgi ve alkış beklemek.
5. Fikrî meselelerle meşgul olunacağı yerde şahıslarla uğraşmak, şahsî kinlerin peşine düşmek.
6. Yanlış fikirler ortaya atılırken bile sanki hiç birşey olmamış gibi aldırışsız kalmak.
7. Halk arasında bulunurken hiç konuşmamak, propaganda yapmamak, sanki bir dava adamı değilmiş gibi durmak.
8. Umum için zararlı olacak bir harekette bulunan kimseye, işin kötülüğünü ihtar edip mâni olmamak.
9. Ciddî bir şekilde çalışmamak, plânsız ve hedefsiz bir şekilde çalışıyor gibi görünmek.
10. Davaya büyük hizmetlerde bulundum havası ile eski savaşçı tavrı takınmak. Büyük işlere güç yetiremediği halde, küçük işlerden iğrenip uzak durmak.
11. Hatalar işlemek, sonra hata işlediğini kabul etmek, fakat bunları düzeltmek için hiç bir istek ve harekette bulunmamak.

★

Bir adamın bazı iyi işler yapması güç bir şey değildir. Asıl güç olan, bir kimsenin bütün hayatı boyunca hiç kötü hareket etmemesidir.

Alçakgönüllü ve ihtiyatlı olmalıyız, her türlü acelecilikten ve kendini beğenmişlikten sakınmalıyız.

Kim mücâdeleden bahsediyorsa fedakârlıktan bahsediyor demektir. Ölüm ise çok sık rastlanan bir şeydir, mücâdelede.

Her insan birgün nasıl olsa ölecektir, ama bütün ölümler aynı mânayı taşımazlar.

★

Yukarıya aldığımız sözlerin tamamı, **Komünist Çin'in kurucusu Mao'ya âiddir.** Yurdumuzdaki **«Maocular»ın** da üstadları bu adamdır, onun gösterdiği yoldan yürürler. Mao'nun elli seneyi geçen mücâdele hayatında yazdığı ve söylediği çok şeyler vardır. Fakat bunların içinden seçilmiş ve onlarca en mühim bulunmuş olsa gerek ki, belki bir milyar bastırılarak bütün Çin'e ve dünyaya dağıtılmış bir küçük kitabı çok meşhurdur. Bütün Kızıl Çinliler bunu yanlarında taşır ve onunla «amel ederler».

Bu kitabın adı «Kızıl Kitap»tır.

Maocular, bugün emniyet kuvvetlerini tesirsiz hâle getirmeye çalışıyorlar. Yarın ise orduya saldıracakları muhakkaktır. Bu iki kuvveti mütereddid hâle getirebilirlerse, sıra Müslüman halka gelecektir.

Polisimizin ve ordumuzun, basiret sahibi olduğunu ve bu adamların neyi nasıl yapmayı plânladıklarını iyice tesbit ederek hazırlıklı bulunduklarını umarız. Komünist hareket, ilk defa bizde olmuyor. Bu ihtilâlcilerin yüz senelik tecrübeleri, denenmiş metodları ve arkalarında kuvvetli destekleri vardır. Fakat bu geçmiş, onların aynı zamanda zaaflarıdır da...

Kendilerini bu müthiş tehlikeden korumak isteyen **«ciddi»** insanlar, onların geçmişteki hareket tarzlarına bakarak müteyakkız olabilir ve tuzaklarına düşmezler. Her ihtilâlcinin olduğu gibi bunların da en fazla güvendikleri, bizim kendileri hakkında bilgisiz bulunmamız, çekingen davranmamız ve bu korkunç canavara karşı birleşeceğimize birbirimizi yememizdir.

Bir memleketi münevverleri idare eder. Bunlar tarihin, hâlin, halkın ve gelecek nesillerin mes'uliyetini taşırlar. Eğer bu münevverler İslâm ümmetinin aydınları iseler, bütün gelecek nesillerin imanî mes'uliyeti de onların boynundadır.

Hülâsa, «durum muhâkemesi» yapmak, dostu düşmanı iyi tanımak, gevşemeden, ürkmeden, boşvermeden, bıkmadan ve telâş etmeden canlı ve hazır bulunmak lâzımdır. Erlere yaraşan da budur.

Aşağıya Mao'nun bu meşhur el kitabından hülâsa ederek veya aynen alarak bazı seçmeler yaptım. Müslümanların ve bütün «alâkadarlar»ın dikkatle okumalarında herhalde fayda olsa gerektir.

★

Düşmanla savaşırken şu kaidelere uymalıyız:

1. Önce dağınık ve küçük düşman kuvvetlerine saldırmak, büyükleri sonraya bırakmak.
2. Önce küçük şehirleri ve kır bölgelerini ele geçirmek, büyük şehirleri sonra zaptetmek.
3. Bir yeri zaptetmek için değil, düşmanın diri güçlerini yok etmek için saldırmak.
4. Savaşa muhakkak düşmanınkinden iki, üç, beş hatta sekiz misli bir kuvvetle girişmek. Kaybetme, hatta eşit kalma ihtimali olan pahalı çarpışmalardan kaçınmak. Bütün kuvvetlerimizi kullanarak, düşmanın önce bir kısmını sonra öteki kısmını yok etmek.
5. **Hazırlıksız veya zaferden emin olmadığımız bir savaşa girmemek.**
6. **Savaş stilimizi iyice ortaya koymak: Yiğitlik, fedakârlık duygusu, yorgunluğa aldırmamak, sürekli savaşlarda metânet.**
7. Sür'atli savaşlarla düşmanı yok etmek.
8. Şehirleri ele geçirmek için şartların olgunlaşmasını beklemek ve hep birden harekete geçmek.
9. Kuvvetlerimizi düşmandan ele geçirdiğimiz mevcudlarla ve silâhlarla takviye etmek.
10. İki savaş arasında birliklerimizi dinlendirmek, güçlendirmek ve eğitmek. Bu fasılalar uzun sürmemeli ve düşmana soluk aldırılmamalıdır.

★

Önceden hazırlıklı değilsek, kuvvet üstünlüğü gerçek bir üstünlük değildir. İyi hazırlanmış küçük kuvvetler çoğu defa âni bir hücumla büyük kuvvetleri yenebilirler.

★

Silâhlı düşmanlar yok edildikten sonra, sıra silâhsız düşmanların yok edilmesine gelecektir. Bunları küçümsersek ağır hatalara düşmüş oluruz. Sosyalist devrim sona erdikten sonra da, sınıfları yıkılmış olan gericiler bizimle uğraşmaya devam edeceklerdir. **Burjuvazi ideolojilerine karşı uzun bir savaşa girişmek zorundayız.**

★

Fert, parti, ordu veya mektep hâlinde olalım.

Düşman bize hücum etmiyorsa, bu kötü bir şeydir. Çünkü bu, düşmanla gâye birliği içindeyiz demektir.

Düşman bize hücum ediyorsa, bu iyi bir şeydir. Böylelikle, düşmanla aramızdaki çizgi daha belirli ve net bir hâle gelir.

En iyi şey, düşmanın bizi hüzün içinde bırakan şiddetli hücumlarıdır.

Düşmanın savaştığı her şeyi destekliyeceğiz, düşmanın dayandığı her şeyle savaşacağız.

★

Devletimiz, rejimi, işçi sınıfının idaresinde ve köylü - **işçi birliği esasına göre kurulmuş bir demokratik halk diktatörlüğü olarak anlar.**

Bu diktatörlüğün ilk fonksiyonu, **sosyalist kuruluşa karşı gelen düşmanlar üzerinde baskısını hissettirmektir.**

Meselâ: Devlet, birtakım karşı - ihtilâlcileri tutacak, muhâkeme ve mahkûm edecektir. Toprak sahiplerinin ve bürokratik kapitalistlerin söz ve oy haklarını belli bir süre için ellerinden alacaktır. Bütün bunlar diktatörlüğümüzün tatbikat sahasına giren işlerdir.

Düşmanlar karşısında dikatörlük usûlünü kullanıyoruz. Gerekli görülecek uzun bir süre boyunca onların siyasî faaliyete katılmalarına izin vermiyoruz. Halk hükümetinin koyduğu **yasalara uymalarını boyun eğmelerini sağlıyoruz. Yeni insanlar haline gelsinler diye elleriyle çalışmaya zorluyoruz onları...**

★

Yoldaşlarımız ideolojik açıdan yeniden eğitimin uzun vâdeli bir iş olduğunu, dikkat ve sabırla tatbik edilmesi, gerektiğini anlamalıdırlar. Birkaç dersle veya birkaç toplantıyla, bir ömür boyunca yerleşmiş bir ideolojiyi değiştirebileceğimizi sanmamalıyız.

Düşmanla bizimkiler arasında açık bir ayırım yapmalı, düşman muâmelesi yaparak, yoldaşlarımızı darıltmamalıyız.

★

Toprak ve iş mes'elelerinden, yakıt, pirinç, yağ ve tuz meselelerine kadar, kitlelerin hayatıyla ilgili bütün meselelere büyük bir ciddiyet ve önemle eğilmemiz icap eder. Kitlelere, kendi çıkarlarını temsil ettiğimizi, kendileriyle aynı havayı soluduğumuzu anlatabilmeliyiz. Öyle ki, buradan hareket ederek, kitleler, teklif ettiğimiz daha yüksek çabaları, devrim savaşı çabasını anlayabilsinler, devrimi desteklesinler, ülkenin her köşesine yaysınlar. Siyasî düzenle ilgili sözlerimizi benimsesinler, devrimin son zaferine kadar mücâdele etsinler.

★

Bizi başka partilerden ayıran bir tarafımız da kendi kendimizi tenkidi, şuurlu bir şekilde tatbik edişimizdir. Odamızı süpürmezsek, tozlanır, yüzümüzü yıkamazsak kir götürür onu. Partimizin çalışması ve yoldaşlarımızın tavırları da böyledir, tozlanıp kirlenebilir. **Bu yüzden kendimizi süpürüp yıkamalıyız.**

Davamız için feda edemiyeceğimiz şahsî menfaat ve düzeltemiyeceğimiz hata olamaz. Bıkmadan usanmadan hatalarımızı tenkit edip düzeltelim.

★

Çalışmamız en büyük başarıları kazansa bile, bundan gururlanmamız için **hiç bir** sebep yoktur. İnsan alçakgönüllülük içinde ilerlemeler yapabilir. **Gurur** ise çalışmayı engeller. Bu gerçeği **hep** aklımızda tutacağız.

★

Ağır yükleri başkasına bırakarak, hafif yükleri taşımak isteyen kimseler vardır. Bu iyi bir hâl değildir. İyi

EY MÜSLÜMANLAR!

BÜTÜN KUVVETİNİZİ İHLÂSTA VE HAKTA BİLMELİSİNİZ. EVET, KUVVET HAKTADIR VE İHLÂSTADIR. **HAKSIZLAR DAHİ, HAKSIZLIKLARI İÇİNDE GÖSTERDİKLERİ İHLÂS VE SAMİMİYET YÜZÜNDEN KUVVET KAZANIYORLAR.**

Bediüzzaman Said Nursî hz.
İhlâs Risâlesi, Üçüncü Düstur'dan

yoldaşlar, ağır yükleri kendileri taşır, avantajları başkasına bırakırlar, meşakkatte önde gelir, rahatta sona kalırlar.

★

Düşmanla savaşmak için, uzun bir süre içinde şu anlayışı kurduk:

Stratejik açıdan bütün düşmanları küçümsemeliyiz, taktik açıdan ise ciddî bir şekilde hesaba katmalıyız. Başka bir deyişle: Düşmanı toptan küçümsemeli, ama ortaya çıkan her maddî hadise ile ilgili olarak ciddiye almalıyız.

Eğer düşmanı bütünüyle küçümsemezsek oportünizme düşeriz. Marx ve Engels sadece iki kişiydiler, ama yine de kapitalizmin bütün dünyada yıkılacağını söylemişlerdi.

Ancak, müşahhas, maddî meseleler ve her düşmana âid ayrı ayrı meseleler söz konusu olunca, düşmanı icabı kadar hesaba katmamışsak, macera yaşamış oluruz.

Savaşta çarpışmalara ancak tek tek girilebilir, düşman parça parça yok edilebilir. Yemekler için bile aynı şeyi söyliyebiliriz. Stratejik manâda bir yemek korkutmaz bizi, kolayca becerebiliriz onu, lokma lokma yiyoruz çünkü. Bütün bir yemeği bir hamlede yutmak imkânsız olurdu. Çözümlerin birer birer yapılması budur. Askerî dilde buna düşmanı birim birim ezmek denir.

★

Güçsüzlük ve zaaf taşıyan her düşünceyi saflarımızdan kovmalıyız. Düşmanın kuvvetini lüzumundan fazla büyüten, halkın gücünü küçümseyen her görüş sahtedir.

Halklar ve ezilmiş milletler kendi kurtuluşları için, emperyalizmin ve onun uşaklarının «bilgiçliğine» sığınmamalıdırlar. Onlar ancak kuracakları birlikle ve savaşta gösterecekleri metânetle zafer kazanacaklardır.

★

İç savaş ne zaman patlarsa patlasın hazır olmalıyız. Yarın bile olsa...

★

İdareci gurup uzun bir mücâdelenin başında, ortasında ve sonunda hep aynı kalmamalıdır. Mücâdele sırasında belirmiş yeni mücâdeleci elemanlara daima imkânlar tanınmalı, buna karşı eski idarecilerden az kabiliyetli veya dejenere olmuş kimseler yerlerinden uzaklaştırılmalıdır.

★

Devrimci kültür, halk kitlelerini devrime hazırlar.

Edebiyat ve sanat, devrimin umûmî mekanizmasının, küçük bir vidası, küçük bir çivisidir.

Edebiyat ve sanat, düşmanı vuran ve yok eden güçlü bir silâh ve halkın düşmana karşı cesâretle, heyecanla savaşmasına yardımcı olmalıdır.

Devrimci edebiyatın öz ve biçimi mükemmel olmalıdır. Hem siyasî görüşü doğru hem de artistik bakımdan mükemmel eserler faydalı olurlar. Afiş ve slogan tarzındaki, edebî değerden mahrum eserler faydalı olamaz.

★

Daha önce bilmediğimiz her şeyi öğreneceğiz. Biz yalnız eski dünyayı yıkmaya değil, yeni bir dünya kurmaya da muktediriz.

Bu savaşta, umûmiyetle savaş öğrenildikten sonra döğüşülmez. Önce döğüşmeye başlanır, sonra da öğrenilir. Çünkü savaşmak öğrenmektir.

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMÎ

Fahri Sâbit Paşa ve dîn bahsi

Cumhûriyet mesajında Fahri Sâbit Beyefendi şöyle bir beyâna da yer vermişlerdi:

«Cumhûriyetimiz, yasalarımız (kânunlarımız) dîni kutsal (mukaddes) bir müessese olarak tanır ve siyâset dışı tutulmasını ister. Dîn politikaya âlet edildiği zaman ulviyet ve kutsiyetinden kaybetmektedir. Diğer ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de, zaman zaman, dînin siyâsete âlet edildiği görülmüştür.»

Fahri Sâbit Paşa'nın yukarıya aldığımız şu 3 cümlelik beyânında 3 yerde geçen dîn kelimesinin, hangi dîni işâret etdiği sarâhaten değilse de delâleten bellidir. Çünki Türkiye'de, dostunun da düşmanının da kendisi ile meşgûl olduğu yegâne dîn, İslâmiyet (Şerîatımız) bulunmaktadır.. Bilhassa 50-60 senedir, mason, layık, dinsiz veya çeşitli felsefelere sâhib nice T.C. vatandaşları vardır ki, İslâmiyet (şerîat) hakkında kendi indî düşünceleri istikâmetinde ahkâm kesmeden edemezler.

Herşeyden evvel şurasını iyi bilmek lâzımdır ki, bir dînin ulviyet ve menfaatı, o dînin sâlikleri indinde bir ma'nâ ifâde eder; ve bu, o dîne samîmî olarak inanan ve teslîmiyet gösterenleri alâkadâr eyler. Herhangi bir felsefî ekol (mekteb) için de aynı şekilde düşünmek, medenî bir insan için en asgarî bir lâzımedir sanırız... Dinsiz bir T.C. vatandaşı olmak bile, belli bir felsefe ve düşünce sistemi içinde yer almakdır ki, bir dinsiz T.C. vatandaşının bu sistemi hakkında ahkâm kesip ona dinsizlik kâideleri sıralamak, dindâr bir şahsın vazîfesi değildir. Aksi halde bu, müdâhale veya dışardan gazel okumak keyfiyeti iktisâb etmek olur..

● Herhangi bir dîn olsun, felsefî bir ekol (mekteb) olsun, müntesîbini, evvelemirde kendisini samimiyetle kabûl etsin ister. Bu samimiyeti ortaya koyacak olan ise, tâbi' olunan sistem ile gösterilecek âhenk ve mutâbakattır. Eğer samimiyyet varsa, müntesîbin niyet, söz ve fiilleri, bir bütünlük hâlinde, tebaiyyet edildiği iddia olunan sistemin istedikleri olacakdır... Aksi halde, çift şahsiyetlilik, samimiyyetsizlik, münâfıklık, iki yüzlülük v.s. denilen hallerle karşılaşılmış olur. Meselâ layık (dinsiz) olduğunu söyleyen bir T.C. vatandaşının, oruc gibi veya İslâmiyet için mücâdele gibi fiillerine şâhid olmak insana gülünç bile gelir.. Ve meselâ bugün Türkiye'de hem mason localarına kayıtlı olup, hem de cenâze namazı için Şerîat merâsimlerinden geçenler de böyledir.

Halbuki belli bir dînin veya felsefî ekolün (mektebin) samîmî müntesîbi olanlar, her zaman ve mekânda bir tek şahsiyetle ortaya çıkarlar ki, o da, tâbi' bulundukları, sistemin istediklerinden ibâretdir. Gerçi en baş umdesi, iki, üç, beş yüzlülük olan bazı teşkîlâtlar için ve meselâ masonluk için zâten şahsiyet, şahsiyetsizlikden ibâret olduğu cihetle, bunların, kendilerini dîn adına da söz hakkına sâhib addetmeleri eşyânın tabiatı iktizâsı bilinebilir.. Bunun içindir ki, bu kabil felsefî familyaların dinsiz birer T.C. vatandaşı oldukları halde muazzez ve mukaddes dînimizin (Şerîatımızın) Ramazan ve Kurban Bayramlarında bayram yapmaları da, artık olağan sayılagelmektedir. Aslında ise, hem Şerîat düşmanı olup hem de Şerîat Bayramlarında bayram etmek, insan şeref ve haysiyetleri noktasından cidden düşünülmeye ve ele alınmaya değer bir mevzu' teşkil eder.

Asıl mes'elemize dönecek olursak : Türkiye'de dîni yani Şerîatımızı siyâsete âlet edenler, İslâmiyyet'in samîmi bağlıları olamazlar. Çünkü Şerîatımız, «müslümanım» diyenden, evvelemirde tam bir samimiyyet ve teslîmiyyet ister. Halbuki dînimizi siyâset denilen lâdîni kirli ve basit işler içine çekip fırıldaklar döndürmek, dînin istediği samimiyyet ve teslîmiyyetle kâbil-i te'lif addedilemez...

Bir insan, «dîn politikaya âlet edilmesin» demekle de samimiyyetini ortaya koymuş kabûl edilemez. Eğer o insan, dînin politikaya âlet edilmesini istememekte gerçekden samîmî ise, bunu sözü ve fiili ile tezatsız bir bütünlük içinde ortaya koymalıdır. Bunu ortaya koymak da, bir insanın samîmî müslüman olduğuna değil; ve fakat dînin politikaya âlet edilişini istememek noktasındaki samimiyyetine delâlet edebilir. Hakîkî müslüman olmadıkça da dînin (Şerîatın) siyâset pazarlarının tozu toprağı arasında örselenip âlet edilmesinden samîmî bir acı duymak nasıl mümkin olabilecekdir? Gerçekden müslüman olmak için ise, mukaddes Şerîatımızın (dînimizin) beşerî münâsebetler sâhalarındakiler de dâhil, topyekûn kânun ve kâidelerine yürekden bağlılık yani îmân etme şartı vardır.

● Fahri Sâbit Paşa hangi hesâbla dînin siyâsete âlet edilmesinden şikâyetçidir, bu da mühim.. Çünkü Türkiye'de layıklık perdesi altında nasıl ucûbe bir dîn düşmanlığı yapanlar varsa; dînin terakkî ve teâlîsi için yapılan samîmî çalışmalara da dînin politikaya âlet edildiği yaftasını yapıştırarak bu çalışmaları engellemek isteyenler pek çokdur.

Ancak şu bâhir hakîkatı da burada apaçık beyân etmek lâzımdır ki; Türkiye'de dîn, politikaya en ziyâde müesses «düzen» tarafından âlet hatta sibob edilmektedir. Çünki bu «düzen», layıkım, yani «dîn ile devleti ayırdım!» diyorken, öte yandan da diyânet-i cümhûriyyeler ihdâs edip, dîni, avuçlarının içine alıyor.. Dînî tedrîsatla vakıfları da öyle.. İmdi insâfı olan söylesin: Bundan daha sunturlu dîni politikaya âlet etmek olur mu?.. Ve dünyânın «layıkım» diyen hangi ülkesi vardır ki, orada dîn (Şerîat), bu kadar çok politikaya âlet edilmiş olsun!?. Fahri Sâbit Paşa bu tür ve pek büyük âlet edişleri de görmeye çalışmalıdır temennîsindeyiz...

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU VARA
Selahaddin ES

163'ün pençesinde cezâevinde 21'inci hafta

Orta-Doğu'da yeni bir ihânet kördüğümü daha...

S. Muradbeyli

1947'lerin **Deyr Nâsır** katliâmının **elleri** kanlı baş kaatili, elebaşısı **olan çeteci Menahem Begin,** şimdi İsrail Başbakanıdır. Filistin'de, **Deyr-Nâsir** şehrinde tamamı müdafaasız çocuk ve kadın, 350 müslümanı katleden cinâyet şebekesinin reisi olan bu alçak Beğin ile Enver Sedat bugünlerde dünya amme efkârında hiç de beklenmiyen gelişmeleri sahnelemektedirler. Adetâ bir balayı seyahatı havası estiriliyor, Orta - Doğu'da... Bu, neden böyledir?

Enver Sedat yıllarca süren mücâdeleler içinde kimsenin ağzına dahi alamadığı şeyler söyleyip **«barış için gerekirse İsrail Meclisi'ne** (Knesset'ye) **de gidebilirim»** derken, Begin de **«ben de Kahire'ye gitmeye hazırım!»** diyebilmektedir.

Birleşik Devletler Başkanı Carter ise, ağzında gevelercesine, **«Filistinlilere bir yurt verilmesi gerektiğini» ifade** ettikten hemen sonra her Başkan gibi Amerikan yahudilerinin yıllık kongresine koştu ve **«eğer,** dedi; **Başkanlığım sırasında İsrail'in zarara uğramasına vesile olacaksam, istifa ederim, daha iyi...»**

İsrail şimdi Güney Lübnan'da Filistinlilerin yerleşme merkezlerine napalm bombalarıyla ölüm yağdırarak, yeniden, yüzlerce çocuk ve kadının, müdafaasız zavallıların hayatlarıyla oynayıp, kanlarını içerken; Mısırlı Enver Sedat bu zulümlere alkış ve çanak tutmak istercesine **İsrail'le** barış yapmak peşinde koşmaktadır. Halbuki, Orta - Doğu'da **İsrail'in** sadece en son işgallerine karşı çıkmak şeklindeki tavırlar **bir** önceki işgallerini haklı görmeyi tazammun etmektedir. Gerçekteyse! **İsrail'in** ilk ortaya çıkışı başlı başına bir zulüm ve zorbalıktır. Baştan hatalı temellere dayalı olan bir şeyin zamanla düzelmesi mantıken dahi mümkün değildir. O halde İsrail meselesine doğru teşhis koymak isteyen kimse, meseleyi taa başından doğru temellere oturtmak zorundadır. O zaman da, İsrail'in en azından, bir devlet olarak ortaya çıktığı 1948'den itibarenki varlığına karşı çıkmak gerekir. Bu yapılamadığı müddetçe İsrail, kaatil psikolojisiyle hareket edip **bir önceki cinâyetini mazûr ve meşrû' göstermek için daha yeni ve büyük cinâyetler peşinde koşmaktan** çekinmiyecek; bugün işgali altında bulundurduğu toprakların kendinde kalması için yeni bir harble yeni sınırlara erişmek isteyecektir.

Bir devlet'ten ziyade Birleşik Amerika'nın Orta-Doğu'daki şûbesini andıran ve gerçekte çok korkak olduğu halde, karşısına müslümanlıklarının hakkını veremiyenlerin çıkmasıyla adetâ aslan kesilen İsrail için yeni sınırlara doğru bir hamle daha yapmak hiç de zor olmasa gerek.. Zira, İsrail bir bedenin elleri, ayakları hükmündedir; kafa Amerika'da bütün devlet mekanizmasını, matbuatı, TV. istasyonlarını, ticâret hayatını, kültür faaliyetlerini kontrolü altına almış olan 6 milyonluk yahudi kolonisidir. Orada verilen kararı burada İsrail icra etmektedir, hepsi o kadar.. Ehh, ne de olsa kapitalist Batı, Orta-Doğu'nun **gûya müslüman devletlerinin - petro dolar**'larıyla hayat suyunu bulup, beslenmektedir de... Kaldı ki, sadece bu da değil.. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu pek çok ülkenin ticarî hayatını ve maârifini gerek açıktan açığa, gerekse **Rotary - Lions kulüpleri ve mason loca**ları aracılığıyla kontrolu altına alan yahudiler bu devletleri İsrail'e karşı adetâ iğdiş etmiş bulunmaktadırlar. Nitekim geçen ay kaçırılan bir Alman uçağındakilerin kurtarılması mevzuunda günlerce neşriyat yapan matbuat ve TRT'miz, aynı insanî hassasiyeti Filistinli kardeşlerimizden esirgedikleri gibi, uçağın kurtarılmasında sevinç mesajları yayınlayan devletlilerimizden hiç biri de, 60 yıl önceki Türkiye topraklarında efelik satan yahudinin katlettiği yüzlerce mâsum ve namusu pa'y-i mâl edilen müslümanlar karşısında seslerini yükseltemediler.

Sadece Erbakan ki, geçen ay Ankara'da toplanan **«İslâm Ülkeleri Ekonomik ve Teknolojik İşbirliği Konferansı»**na katılanlara, **İsrail'e karşı çıkmanın** onun bütün varlığına karşı çıkmak gibi bir temel fikre oturtulması gerektiğini söyledi. Zannederiz ki, başta Sedat'ın temsilcisi olmak üzere pek çok **-sözde-** İslâm ülkesi temsilcisi bu sözleri pek fazla fanatik bulmuşlardır. İsrail'i ayakta tutan komünist ve kapitalist güçlerden bilhassa Batı kapitalizmini kendi yeraltı zenginlikleriyle, **petro - dolar**'larıyla beslediklerini farkedemiyen ve İslâm'ın Cihanşümul (üniversal) mahiyetinden de habersiz olan bu ülkecikler tipik bir **eyyamcılık** içinde, günlerini gün etmenin ve zevâhiri kurtarmanın peşindeyken karşılarındaki İsrailli'nin fanatikliğine ve bâtıl inancından devşirdiği gücüne gizli bir hayranlık ve teslimiyet havası beslemekten kendilerini kurtaramadılar, kurtaramıyorlar.

Ve dün Carter'a, **«sen bize işgal ettiğin topraklardan çekil diyemezsin. Çünkü sen iyi bir hıristiyansın. İncil'i aç, oku bu toprakların bize ait olduğunu görürsün, biz işgalci değil, iki bin sene önceki topraklarını istirdat eden bir milletiz. Binaenaley, biz işgal edilmiş topraklarda değil, Yuda ve Samara'da oturuyoruz. Hem çekilmek gerekirse, sen de Amerika olarak önce, hele bir, Meksika'dan 1848'de aldığın yerleri iâde et, North West, Teksas ve Florida'dan aldığın yerleri boşalt; Jefferson'un** «Amerika'ya yüz hattâ bin nesil yeter» **dediği Lousiana bölgesine dön; ondan sonra da benden iste!»** diye gırgır geçerek kafa tutan İsrail, şimdi de müslümanlarla alay etmekte, **«Kur'an'dan delil gösteriyorum ki, bu topraklar bizimdir»** diyerek bir kısım lâik budalaların kafalarını daha bir karıştırmaktadır.

Gerçek şudur ki, İsrailoğulları suç zekâsı bakımından tarih içinde hiç bir sınır tanımıyan, şeytanî bir güce erişmiş olduklarından, **Kur'an'**da -çeşitli hikmetler yanında bir misal olarak da kendilerine en çok hitabedilen kavimlerin başında gelmektedir. Kur'an'a inanmıyan yahudi ise şimdi o hitaplardan bölümler alıp, hakkı şer bir gâyeye âlet etmek cüretinde bulunmaktadır.

Bu hal yahudilerin ne ilk dalaveresidir, ne de son.. Onlar **«Hz. İbrahim de bir yahudi'dir ve biz onun dinine bağlıyız»** diyerek müslümanları ayartmaya çalışmışlardı da, **Âl-i İmrân** sûresinin **64 - 73 ncü** âyetleri nâzil olmuştu. Meâlen buyurulmuştu ki: **«Ey ehl-i kitâb** (hristiyan ve yahudiler)! **Her biriniz kendi** yanlış **inancınıza göre** «İbrahim bizim dinimiz üzeredir» **diyerek çekiştirip** duruyorsunuz (..) **İbrahim ne bir yahudi, ne de bir hristiyandı. Fakat Allah'ı bir tanıyan gerçek bir müslümandı ve müşriklerden değildi. (..) Ey kitablılar! Niçin hakkı bâtıl ile karıştırıp örtüyor ve gizliyorsunuz? (...) Yahudilerden bir topluluk diğer** (yahudilere) **lerine şöyle dedi:** «— Müminlere indirilen Kur'an'a gündüzün evvelinde inanın ve sonunda inkâr edin **ki, müminler şüpheye düşer de),** olur ki dinlerinden dönerler..» İşte, yine aynı taktik.. İnanmadıkları Kur'an'dan bektaşi kafasıyla işine geldiği gibi hükümler çıkarıp kendi dinini belki de yahudi kadar da bilmeyen zavallı **isim müslümanlarını** iyice apıştırıp, teslimiyete zorlamak!.. İsrail bu hedefe doğru mu yaklaşıyor? Bunu yakın gelecek daha iyi gösterecek..

Ne var ki, hâdiselerin gelişme istikameti, İsrail'in **(Amerika'dan çalarak geliştirdiği resmen teyid olunan)** atom gücünden korkan, **Arap kavmiyetçiliği ve «iştirakiyyun»** (sosyalizm) bataklıklarına saplanmış idareci kadro ve sınıfları gizli bir teslim'e zorlamaktadır. **İdare edilen** milyonlarca müslüman halk ise başlarında **«Allah'ın kanunu ile hükmetmedikleri için, kâfirlerin ta kendileri»** olanları taşımanın cezasını en sefil ve zelil bir şekilde ödemektedirler.

Yahudi keferelerinin zulmüne karşı en soylu şekilde direnen Filistinli kardeşlerimiz dahi, bir zulme karşı çıkarken kendilerine el uzatan bir diğer kâfirliğe, komünist güçlere sarılmadılar mı?

Ve onları tenkid etmek kolay.. Denize düşen yılana sarılmıştır! Pekiyi biz müslümanlar ne yapmışızdır? Yaptık mı vazifemizi, uzattık mı elimizi, bu bedbaht insanlara?.. Onlar ki, her şeylerini kaybetmiş olmanın itici gücüyle, hıncıyla ve belki de hiç bir şey kazanacaklarını da beklemiyerek, bir kâfirliğe karşı bir refleks hareketiyle de olsa karşı koymaktalar... Ve, belki İsrail'i - bu gidişle- daha uzun zaman yenemiyecekler ama, İsrail de bu korkulu rüyadan -belki de- hiç bir zaman kurtulamıyacaktır.

Bunu bilen İsrail, Mısırla işbirliği yaparak **Orta-Doğu'**ya yeni bir ihânet düğümü atmaktadır. Bu düğüm aslında İsrail Meclisinde (Knesset'de) bulunan, istikbâlin **«Büyük Sion imparatorluğu»**nu, **Nil'den Fırat'a kadar uzanan toprakları içine alan** hayalî devletini kurmak idealine müteveccihtir!..

SEBEB-İ TELİF

②

Bütün bu gayrı mahsus (hissedilmeyen) ve gayrı makûl şeylere inanılmasını ister. Dinin bu zamanda hakiki düşmanı, artık kendinden değil, hâriçten gelmektedir. Bu yeni düşmanı, yeni medeniyet doğurmuştur..» demiştim.

İşte bu adamla uzak bir mâzide münakaşa etmiş olan bu şeyhe bakıyorsun, yakın bir mâzide de üstad Mehmed Sabih yeni te'lifine mevzu' ittihat ve kitabını ismi ile tevsim ediyor. Kabının üstüne de Paris'teki Eyfel Kulesi ile Kahire'deki Ezher Câmii minârelerini, minârelerin tepesine kuleden ziyâ in'ikas eder (akseder) bir vaziyette tersim ettiriyor. Sonra da kitabında şeyhin eski Ezher ulemasını, onların ilimlerini ve kitaplarını âtide tafsil edileceği vechile nasıl bitirdiğini hikâye ediyor.

....

«Bu zat, iki sene sonra, benimle de Enbiya'nın mû'cizelerini inkâr vâdisinde münâkaşaya tutuştu ve münâkaşa esnasında «Bâ'sü Ba'd-el-mevt'i» de inkârına ilâveden çekinmedi, ve dedi ki; «Artık yeni ilm doğdu, kendisiyle münâkaşaya yeltenen kuvvetlere galebe çalıp da, Arz üzerinde saltanat kendine teveccüh ettiğini görünce, edyana (dinlere) şöyle bir baktı, Menhec-i mahsûsunun ona da şâmil olduğunu gördü, ve edyanı da kaldırıp esâtîr âlemine attı. Sonra bunların bir biriyle olan iştikak ve ittisalini, esâtîrî münasebetlerini araştırmağa koyuldu. Ve nihâyet bu ameliye neticesinde öyle bir halîta meydana getirdi ki, artık takdis edilemez, belki bir kıraet kitabı gibi okunur bir hale gelen o halîta'dan erbab-ı tedkik, İnsanın kendini tapındırdığı suver-i zihniyeye muttali' olacaklar ve bir daha böyle bir giriveye düşmemesi için malını ve rûhunu bezl-eylemesini tê'min eyleyeceklerdir.»

«Şark İslâm'ı, yüz seneden ziyade bir zamandanberi garble müna'sebetini yitirmiş ve onun menâbii ilmiyesinden teşneliğini izâleye medar olacak cür'alar, nûş etmiş, sonra maddî medeniyetinden iktibase koyulmuş ve nihayet muttali olduğu esâtîrî şeyler meyanında kendi dîninin de bulunduğunu görmüş, fakat bir şey söyleyememiş. Zira o zaman için böyle bir mes'eleye dâir şakk-u şefe etmek haddinin fevkinde bir cür'et teşkil edeceğinden ilhadı kalbinde gizleyerek, bu tabii netice, bir gün kendi derece-i ilmiyesine varacak bütün ihvanı dînine mukadder bir keyfiyet olduğunu teyakkuzla iktifa etmiştir.»

«Bilâdı islâmiye'de yetişen bir çok muharrir ve şâirleri bu ilmî bahisler âdetâ teshir etti, makalelerinin, şiirlerinin içinde gizliyerek pek belirsiz bir halde ezhânı onları kabule ihzara başladılar. Çünki; böyle yapmasalar emsalinin ya bir mukataaya uğramak veya bir yere nefy-olunmak sûretiyle dûçar oldukları âkibete onlar da mârûz kalırlardı.

Bu sözlerden ve daha âtide gelecek olanlardan anlaşılıyor ki; dîn, Mısır'da içinde Ezheri de ve diğer medaris ve meâhid-i kadîmesi de bugünkü halleriyle dahil olmak üzere, devletin dini, kanun-i esâsisinde henüz «Dini islâmdır» diye musarrah olmasına rağmen, değil yalnız kavanin-i şer'iye ahkâmı ile amel noktai nazarından, belki, ALLAH'a, Peygâmberâne ve yevm-i âhırete îman halinde telhis edilen usûl-i dine îtikad ve bu esasları îtiraf cihetinden pek acîb bir vaziyette bulunmaktadır.

Enbiya'nın nübüvvetlerinin istinad ettiği havârıkdan (harikulâdeliklerden) mâdûd mû'cizleri, burada ileri gelen ve din İmamları mertebesine çıkarılan **Şeyh Muhammed Abduh** ve **Şeyh Reşid Rıza** ve **Şeyh Mustafa Elmerağî** gibi Ulemâ' îtiraf etmemekte kendilerine mâ'ruf müelliflerden **Doktor Heykel Paşa** ve **Ferid Vecdi** bey gibi zevat bu çığırda tâbi olmaktadırlar. Ferid Vecdi yalnız mû'cizat âyetlerini değil, Ba'sü Ba'd-el-mevt'i müş'ır âyat-ı Kur'âniyeyi de gayrı muhkem, müteşâbihâttan addeylemektedir. Bunların içindeki küçüklerden (İslâm müfekkirleri indinde gaybden kehanet) müellifi **Doktor Tevfik Eltavil** Kitabının yirmi yedinci sahifesinde:

«**İbni Haldun**'un rê'yi, keramet ve havariki inkâr ve mû'cizâtı tê'vil ile akıl ve mantıka uymasına, nizamı âleme ve tabiatı eşyaya tevafukuna haadim olan yeni mesleklere muhâlifdir..» diyor. Halbuki, Nizam-ı âleme uygun olması için tê'vil edilen mû'cizenin bâ'd-et-tê'vil mû'cizeliği kalmaz. Ve mû'cizeyi akıl ve mantıka muhâlif addile tê'vile kalkışmak inkârdan başka bir şey değildir.

Nizam-ı âleme muhâlefette müşterek bir vaz'iyette bulunmalarına mebni mû'cizenin yıkılmasıyla Nübüvvet de yıkılır. Onun için Şeyh Muhammed Abduh'un Enbiyayı târifi - Bu kitabın Bab-ı salisinde metni mezkür olduğu vechile - Nübüvvete has olan vahy, ve Vahy'i haamil Melek, ve Enbiyaya münzel kitab ve mû'cizat gibi mâ'ruf hasaisden haali bulunmuştur. Bu suretle yıkılan Nübüvvet, yeni meslek ve cereyanlar lisanında dehâetle tavsif edilmekte, ve mümeyyizatından bir şey kaybetmediği de iddia olunmaktadır. İşte hali hazırdaki -kapalı veya açık- bir lisan ile Enbiya'nın vücudunu i'tiraf etmeyen Mısır bu vaz'iyette.

....

İşte din tecrûbe-i hissiye ile sabit olmayanlardan başkasına iman etmeyen yeni ilim delâletiyle, Mısır'ın münevver mehâfilinde hâkim nokta-i nazara göre, her iki rüknüyle âlem-i esâtire (efsâne âlemine) atılmış bulunmaktadır. ....

Evet, İngilizler'in müslümanlar hakkındaki derin gayz ve adâvetine muttali olarak, Mısır'dan elçekmesi için, onların buğz gösterdikleri şeylere aynen buğz gösteren Mısır'dan, yeni Türkiye daha zararlı çıkmış...... Himâyet ve vesâtetine girmiş ve devlet-i İslâmiye sıfatını taşıyarak ondan uzak bulunduğu zamanlarda mütenâim olduğu (nimetlendiği) niâm-ı İlâhiyeye (ilâhî nimetlere) karşı izhar-ı küfran eylemiştir.........

....

Dinin mâruz kaldığı istihfaf ve tahribâta karşı muhtaç olduğu itikadî esâsât sahasındaki tamir ve takviyeye müteallik sözümüze şimdilik hitam verelim.

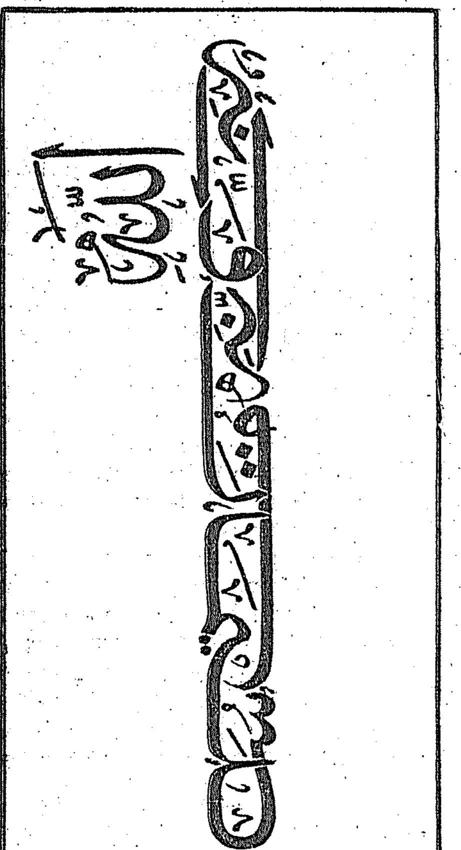

Piyasaya arzedildi

Gazetemiz Sebil tarafından abonelerine gönderilen ve büyük alâka ile karşılanan Hattat Yusuf Ergün tarafından anahtar şeklinde meşkedilen besmele tablosu, bilindiği gibi çok renkli ofset baskı tekniği ile hazırlanmış nefis bir eserdir. Beheri 7,5 liradan piyasaya arz edilmiştir. Toptan fiyatı 5 Liradır.
Sebil Yayınevi PK. 808 ISTANBUL adresinden temin edilebilir.

Bremen mızıkacılarının nakaratı

AP-CHP KOALİSYONU

Seçimlerin öne alınışını müteâkiben ve ona tekaddüm eden günlerde iç ve dış bütün menfî güçlerin bir AP-CHP koalisyonu istedikleri hususunda ki neşriyat umûmî efkârın hâfızasından silinmiş değildir. Nasıl silinebilir ki, o gün bugün ardı arkası kesilmeden propaganda edilmekte ve bu hükûmet modeli plânlanmaktadır. Yalnız bir ara tek başına CHP arzu edilmiş bunun gerçekleşmemesi karşısında yeniden CHP-AP formülüne avdet edilmiştir. O gün bugündür, sanki Türkiye'de meşrû bir hükûmet kurulamamış da herhangi bir formül aranmaktaymış gibi mütemadî bir sûrette hep AP-CHP koalisyonu nakaratı tekrarlanmaktadır. Bakıyorsunuz,

IMF çevreleri AP — CHP koalisyonu istiyormuş..

Ortak Pazar, AP - CHP koalisyonu istiyor...

Amerika, topyekûn Avrupa, yerli kızıllar, materyalist istismarcı zümre, masonlar, İnönü'nün damâdı, hatta muhafazakârların nâşir-i efkârı olduğunu ilân edip duran kırk yamalı bohça Tercüman gazetesinin sahibesi Nazlı Ilıcak, bir AP - CHP koalisyonu istiyor.

Vehbi Koç, Sakıp Sabancı, Türk - İş hâsılı sermâyedârı, sermayeye karşı olanı, solcusu, solcuya karşı bulunduğunu iddia edeni ile bütün bir İslâm-dışı kuvvetlerin mensup ve mümessilleri hep bir ağızdan bir seneye yakın zamandan beri bir AP ve CHP koalisyonu istemektedirler. Hatta, efsânenin meşhur Bremen Mızıkacıları'nı tedâi ettiren bu koroya şu anda hükûmette bulunan AP'nin mensubu bazı parlamenterlerin katıldığını bile görmek son derecede düşündürücü değil midir?..

Madalyonun bir diğer yüzü itibariyle de bu formül, MSP'siz hükümet demektir. Acaba niçin iç ve dış düşmanlar MSP'den bu ölçüde tedirgindirler? Ve niçin bir AP - CHP koalisyonunu son derece uygun bulmaktadırlar?! Şu iki suale verilecek doğru bir cevap Türkiye'nin istikbâline müessir en hayatî gerçeklerin ortaya çıkmasını sağlar. Elbet bu formulün te'vili de mümkündür. Yani gerçek maksadı gizliyerek kem küm bir uslûbla konuşulması... Fakat efendiler, herifler buna bile lüzum hissetmiyorlar. AP - CHP koalisyonu ikisi arasındaki fikrî temel yakınlıktan ve her ikisi de rejime tam manasıyle bağlı bulunduğu için istediklerini açıkça ifâde ediyorlar.

Peki MSP'nin kabahati ne diyeceksiniz? Ona da sütresiz bir şekilde ifâdeden çekindikleri yok: Ağır sanayi kurması ve islâmî bir yolda bulunması... Sadece bu hususta biraz kaypak bir ifâde kullanıyorlar. MSP'yi ağır sanâyi kurduğu için değil de, güya bu işi hayâlî sayılabilecek ölçülere vardıracak derecede geniş tuttuğu için beğenmiyorlarmış. Hâle bakın! MSP'den ve onun ortaya attığı sanâyileşmek dâvâsından ne yolda şikâyet ediliyor. Şu fukara ve kendi tâbirleriyle geri kalmış memlekette sanâyi hareketinin hızının azlığından değil de çokluğundan şikâyet ediliyor. Ama şikâyetçi kim, ona bakalım. Bu sanayiin kurulmasından zarar görmesi muhtemel bulunan ecnebîler. Peki Koç ve Sabancı gibi yerli sanâyicilere ne buyurulur diyeceksiniz Basit onlar ağır sanâyi değil, montaj sanâyi istiyorlar. O işin tadını iyi bilirler.

MSP'nin istenmeyişinin ikinci sebebi de İslâmî bir yolda olmasıdır demiştik. Onu da dikkat ettinizse gericilik mericilik gibi muğlâk bir takım kelimenin arkasına saklıyorlar.

Şu durumda hâlâ MSP, AP ve CHP'nin hangi gerçekler üzerine ayak bastıklarını tâyin edemiyorsak o zaman İnönü'nün vaktiyle 1950 seçimlerini kaybedince Çankaya'daki mâruf köşkün balkonundan söylediği gibi «..olsun bu millete!»

CHP Kocaeli Milletvekili İbrahim Akdoğan'ın Ecevit'e yazdığı mektup

"CHP bünyesinde cereyan eden olaylar CHP'ye oy vermiş vatandaşı bile partisinden soğutacak boyutlara ulaşmıştır"

Kocaeli CHP Milletvekili İbrahim Akdoğan, 24 Ekim

CHP GEBEDİR DEMİŞTİK...

BEKLEYELİM...

CHP bünyesindeki huzursuzluk hergün biraz daha artmaktadır. Bu partide iktidar olmanın nimetlerinden mahrum kalanların sabırları tükendiği anlaşılıyor. Geçen gün, birtakım sun'i ve zahirî sebeplerle istifa eden CHP Kocaeli Milletvekili İbrahim Akdoğan ile İçel Milletvekili Veli Yıldız, Ecevit-le görüştükten sonra istifalarını geri almışlardır. Bizim ötedenberi söylediğimiz gibi CHP gebedir. Demek ki, bu sancı da henüz doğum sancısı değilmiş.

Ama madem ki, hâmiledir, bekleyelim.

az/öz

● Başbakan Yardımcısı Prof. Erbakan, Türkiye'den Hacca gidecek hacı namzetlerinin hac vizesini uzattığı için Suudi Arabistan Kralı **Halid bin Abdülaziz**'e bir teşekkür mektubu gönderdi. Malûm olduğu üzere, Türkiye'den gidecek hacı namzetleri için vize süresi Erbakan'ın ricası üzerine uzatılmıştı.

● Güney Afrika Hükûmeti yerli siyah halka karşı hareketlerini arttırdı. 600 kişiyi tevkif eden hükûmet, ancak savaş zamanında görülebilecek fevkalâde tedbirler de aldı. Tamâmen siyah ırka mensup halka mâtuf bu tedbirler içinde hükûmetin her mala istediği zaman «el koyabileceği» esası da bulunuyor. Bu nev'i tedbirlere riâyet etmeyenler hakkında ise «savaş suçu işlemiş» muâmelesi yapılacak.

● **Ankara'da, İslâm ülkeleri ile Türkiye arasında haber alış-verişini temin etmek maksadıyla bir haber ajansı kuruldu. «Millî Haber Ajansı (M-HA), başlangıçta gazetelere haber-yorum şeklinde servisler yapacak, daha sonra aktüel ...**

ha rler
Türki'-
ler ile
müsbet
belirti-

rol üze-
oyunlar
OPEC'in
ralıas'ta
a ız bir
u ile a-
fiği ke-
Ameri-
tleri'nin
ın don-
teklifi
rafından
OPEC
tlarında
bir ar-
arıyor.
İş Sen-
İdâre
ısından
beyan-
reçli i-
an par-
belir-
de eğer
na edil-
slâm i-
ideo-
denildi.
hayat
la işçi-
n kre-
olma-

HAYIRLI OLSUN

Millî Selâmet Partisi Kurmay Hey'e- içinde -gençliğine rağmen- en seçkin dirâyetli insanlardan biri olan ŞEV- KET KAZAN İstanbul Belediye Reisliği'- namzet gösterilmiş bulunulmaktadır. P, SEKA Umum Müdürlüğü'nden ge- ı ve hakkındaki dedikodular yıllardan ri Bâbıâliyi doldurmuş bulunan Aziz ımüş'ü, CHP ise devlet hizmetinde hiç- geçmişi bulunmayan Aytekin Kotil'i mzet gösterirken, MSP'nin Adâlet ve lışma Bakanlıkları gibi iki ehemmiyet- bakanlıkda bulunmuş bir kimseyi nam- l göstermesinin İstanbul halkına bir ygının ifâdesi olduğu belirtilmektedir.

Seçim işlerini Başyazarımız KADİR SIROĞLU'nun yürüteceği, İstanbul halli seçimlerinin bütün namzetleriy- birlikte ŞEVKET KAZAN BEY'e ha- lı-uğurlu olması temennisiyle başarı- diliyoruz.

MSP İstanbul Belediye Reisi namzedi ŞEVKET KAZAN

Ortadoğu'da Müslüman halka ölüm saçılıyor

ORTA Doğu'da yıllardır «çıbanbaşı» olan İsrail, son olarak 26 Eylül'de ilân edilen ateşkese rağmen jet uçaklarıyla hava hücûmuna geçerek Güney Lübnan'daki Filistin mülteci kamplarına ve bâzı köylere saldırdı. Lübnan Haber Ajansı'nın verdiği haberlere göre, İsrail 18 hava hücûmunda yüzlerce sivili şehid ederek Filistinlilere kan ağlattı.

Orta Doğu'da bulunan irili ufaklı Arap devletleri'nin aralarında bir türlü tesânüd sağlayamamlarından ve ve başlarında tuttukları «batı kafalı» idârecilerin Batı emperyalizminin çengelinden hâlâ kurtulamamalarından dolayı, Filistin halkının kanayan yaralarına, yapılan bu hava hücûmlarından sonra bir yenisi daha eklenmiş vaziyettedir. Nitekim verilen haberlere göre, hava hücûmunun yapıldığı bölgelerde tahribatın son derece fazla olduğu sâdece Aziziye köyünde 48 kişiden fazla ölünün bulunduğu bildirilmektedir. İsrâil jetleri bu hava hücûmlarında bilhassa gerilla kamplarını hedef almakta ve bunun yanında kampları bombalarken civarda bulunan köyleri de tahrip etmektedirler.

İsrail Hava Kuvvetlerinin başlıca hedefleri arasında bulunan Borç El Şemali kampında enkaz altından 30'dan fazla ceset çıkarılırken, Tire'nin eteklerinde bulunan diğer kamplarda da ölü ve yaralı sayısının bir hayli fazla olduğu bildirilmektedir.

Filistin Haber Ajansı «WFA». 450 kiloluk bombalar kullanan İsrail Fantom uçaklarının 35 dakikada 18 hava hücûmunda bulunduklarını ve bölgede bulunan- son ateşkesin ilânından beri sakin bir vaziyette yaşıyan- sivil halka «ölüm kustuğu»nu haber vermektedir.

Öte yandan Güney Lübnan'da geçen hafta başından beri duyulan top sesleri Orta Doğunun tekrar patlamaya hazır bir duruma geldiğini ve bu arada Lübnan Hristiyanlarının da İsrâil Hava hücûmlarının desteği altında Filistin köylerini devamlı topa tuttuğu verilen haberler arasındadır. On ay kadar süren ve binlerce Filistin müslümanına şehidlik şerbetini içirerek yıllardır kan ağlayan bu mazlûm müslüman halkı, kan, ateş ve mahrumiyet içinde bırakan müslüman - hrıstiyan çarpışmalarından sonra, alevî sultasındaki Sûriye'nin hazırladığı ve Filistin Kurtuluş Teşkilatının da kabul ettiği «Sûriye plânı»ndan sonra bu bölgede 26 Eylül'de ateşkes imzalanmıştı. Bu andlaşma mûcibince gerillaların büyük bir kısmı sınır bölgesinden geri çekilecek, 1400 Lübnan askeri terkedilen bu stratejik ehemmiyeti hâiz bölgede kontrolü sağlıyacaktı. Ancak hristiyanlar bütün gerillaların «Litani Irmağı» gerisine çekilmelerini istemektedir. Bu istekleri kabul etmeyeceklerini açıklayan ve yapılan saldırıları işâret eden Filistin Kurtuluş Teşkilatı reisi Arafat sert bir dille bir konuşma yaparak: «Arap halkı adına söylüyorum. Litanı Irmağı gerisine çekilmeyeceğiz ve zafere kadar döğüşeceğiz» dedi.

Devalüasyon için «Kılıf» hazırlanıyor

Mâlum olduğu üzere âdet olmuştur, her sene Hac mevsimi yaklaşırken bir «Kolera» şayiası çıkarılır, Hacca gidiş önlenmeye çalışılır. Sökmezse, döviz kıtlığından söz edilir. Aynı hâl bu yıl da tekrar edildi. «Kolera» salgını Erbakan'ın direnişi karşısında mecburen kesilince, döviz mes'elesi ortaya atıldı.

Herşey halloldu ve hacı namzetleri yola çıktı. Şimdi gâliba yeni bir «para ayarlaması» için «kılıf» hazırlanıyor.

YİNE I.M.F.

Türk iktisâdiyâtındaki gelişmeleri incelemek (!...) maksadıyla uzun zamandır yurdumuzda bulunan Uluslararası Para Fonu Hey'eti de temaslarına devam ediyor.

Maksad bellidir: Amerikan doları, üç haftadan beri milletlerarası para borsalarında değer kaybetmektedir. Durumun muhafazası için tedbirler alınmalı ve doların «itibarı» korunmalıdır...

KOÇ'UN İSTEDİĞİ OLACAK MI?!.

Kabak yine Türk Lirası'nın başında patlayacak ve yine Koç'un istediği olacak gibi görünüyor. Bilindiği üzere geçen haftalarda mevzu ile alâkalı olarak Batı'nın tehditleri karşısında TL ile oynanan oyunu ele almış, «çok az ve çok geç» olarak vasıflandırılan devalüasyonun devam edeceğini bildirmiştik. Zira Koç yüzde 30 civarında bir «ayarlamanın» tezgâhını kuruyordu Batı ile.

I.M.F.'nin yüzde 20 civarında bir «ayarlama» yapılması için gayret gösterip tehdidler savurduğu bu günlerde söylentilere göre yüzde 10' civârında bir devalüasyonun hazırlığı Mâliye tarafından sürdürülüyor. Ne var ki, üst üste yapılan ayarlama, mahallî seçimler dolayısıyla yeni bir rey kaybına sebep olacağından daha temkinli hareket ediliyor ve kılıf uydurmak için çâreler aranıyor.

ARANAN KAN BULUNDU MU?!..

I.M.F. tarafından köşeye sıkıştırılan Merkez Bankası ve Mâliye idârecilerinin acze düşüp bir garâbete sığınmaya başladıkları haber veriliyor. Neymiş? Normal yollardan döviz bulamayan hacı namzetleri karaborsaya hücum edince döviz fiyatları hızla artmış. Bir Alman markı 10-11 liradan, bir ABD Doları da 23-25 liradan muâmele görmeye başlamış. Karaborsanın bu kadar arttığı bir yerde «ayarlama» yapılması «kaçınılmaz» olacakmış..

Ciddiyetten uzak bu sözler tebessümle karşılanırken, seyahate çıkacak bir kişinin Devletten döviz alamayınca yurt dışına çıkamayacağı gerçeği hatırlatılıyor. Pasaportlara kaydedilen dövizin dışında dışarıya para çıkarmanın da yapılan sıkı kontrollar neticesi mümkün olamayacağı düşünülürse «hafifliğin» ne derecelere vardırıldığı anlaşılıyor. Ve asıl mal'ad ortaya çıkıyor.

MSP asgari ücret mes'elesini ele aldı...

Artan hayat pahalılığı karşısında dar gelirli işçilerin durumu da ele alındı. Mevzu ile alâkalı olarak çalışmalar yapan Hak - İş Federasyonu, asgari ücretin 3 bin lira olmasını istiyor. MSP de 3 bin liraya kadar olan ücretlerden vergi kesilmemesi için bir kanun teklifi hazırlayarak Millet Meclisi Başkanlığına verdi. Millet Meclisi'nde, MSP'nin teklifinde birleşilmesi hâlinde, 3 bin liraya kadar olan ücretler vergi dışı kalacak.

ALPTEKİN KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

● TESBİT

Sadık Özarslan

«Din nasihattir»

Böyle buyurmuş Resûlüllah Aleyhisselâm: «Dîn, nasîhattır.» Ne güzel.. Demek bizim, hepimizin nasîhate ihtiyâcı vardır. İsmimiz ve mevkiimiz ne olursa olsun nasîhate muhtacız. Dinleyip anlamak, anlayıp tatbîkata koymak gerek. Sözü uzatmayalım da «El - Burhan - ül Müeyyed»e başvuralım.. Bakalım ne diyor Gavs-ul-A'zam Ahmed - ur Rufâî Hazretleri? Gönül kulağı ile dinleyelim.

«..Tafsilâta gelince, delîl ne ise ona itibâr olunur. İndî görüşlerle amel etmekten son derece kaçınılmalıdır. Çünkü felâkete uğrayanlar hep indî ve hissî görüşlerden kendilerini alamayanlar olmuştur. Dîn-i Mübîn-i İslâm'da şahsî görüş ile asla hükmedilemez. Şahsî görüşünüzü mübahlar bâbında kullanabilirsiniz. Herhangi bir mes'elede ihtilâfa düşerseniz Allah ve Resûlü'ne havâle ediniz. Âyeti Kerîme'nin yüce hükmü budur.»

«Eğer bir akıl, nefsi kayıd altına alamıyorsa ona akıl denilemez.. Akıl mertebelerinin başında, kişiyi yalan ve bencillikten kurtarması gelir. Boş iddialardan, alırım - veririm gibi gülünç sözlerden kişiyi alıkoyması gelir.»

«En büyük zenginlik, Hak Tealâ ile ünsiyet kazanmandır. Rûhen ölmüş kimselerle arkadaşlık yapmak en büyük fakirliktir.»

«Ey kahraman (!) sen, kibir ve boş iddialar ilmini okuyup öğrenmişsin; kendini büyük görmek istiyorsun.. Fakat eline ne geçti? Âhiret yolcularının kıyafetine bürünüp dünya pisliğine koşmaktan başka ne yaptın? Âdetâ pisliği, pislikle değişip satın almak istiyorsun. Kendi kendini nasıl olur da kandırırsın? Kendini kandırdığın yetmiyormuş gibi, bir de başkalarına yalan söylüyorsun, onları aldatmaya çalışıyorsun.»

«Zikir, rûhun gıdasıdır. Hamd, rûhun içecek suyu, Allahdan hayâ etmekse rûhun libâsıdır.»

«Kulluk, kemâl-i hürriyettir. Hürriyet, Allah'dan başka şeylere kul olmaktan kurtulmaktır.»

«Siz, âlimlerden uzaklaşmayın. Dâima ziyâret edip onlarla görüşün, meclislerinde oturun. Kendilerinden öğrenin. Falan kimse âlimdir amma âmil değildir, demeyin. İlimlerinden faydalanın, kendisini Allah'a bırakın.»

«İslâm şerefine kavuşamayanlar, insanlar ve cinlerin yaptığı ibâdetler kadar Allah'a itaat ve ibâdetlerde bulunsalar dahi yine de Allah'dan uzak olurlar; Allah'ın gazâbı üzerlerinden kalkmaz. Buna karşılık bir Müslüman, insan ve cinlerin işledikleri günah büyüklüğünde ve çokluğunda günah işlese dahi, yine de kulluktan onun nasîbi vardır.»

«..Büyük Peygamber, Allah'ın Sevgilisi yüce Resûl Aleyhisselâm şöyle haber vermişlerdir: «Allah'ın ilk başda yarattığı şey akıldır.» İmdi sizde bulunan şeyin kıymetini takdîr etmiş olursanız, muhakkak ki; kendi şânınızı idrâk etmiş olursunuz. Ve kıymetinizi artırmaya çalışırsınız. Perdeleri yırtar geçersiniz. Lâkin, bu feragât isteyen birşeydir. Bu da mal, can, çoluk-çocuk, başkanlık sevdâsı, mevki gibi mefhûmlardan vazgeçmekle mümkündür.»

Böyle diyor erenlerden biri.. Allah, erenlerimizi çok eylesin! Bizi de onların yoluna girenlerden eylesin! Erenlere erişiriz İnşaallah.

ortadoğu/dan

SAİD ŞAMİL

FİLİSTİN DÂVÂSI ve YAHUDİLER

Nâzizmin ceberutundan Filistin'e iltica eden bir gürûhun, çektiklerinden daha korkuncunu barındıkları ülkenin günahsız varlıklarına revâ görmeleri insanlık dışı bir denâatti. Buna rağmen, ne hürriyet perver Amerika ne de ona peyk hâline gelen İngiltere ve ne de İnsan Hakları Beyannâmesini isdâr eden Birleşmiş Milletler, barbarca tertiblenen bu hamlelere karşı tedbir alma şöyle dursun, takbîh kasdiyle de olsa, kendilerinde bir çıkış yapma cür'eti bulamıyorlardı. İşte bu durum insanda gayri ihtiyâri Batı medeniyetinin batması temennisini doğurmaktadır.

Buna ilâve, silahtan tecrit olunmuş, müdâfaa cihazları öz kardeşleri tarafından alt - üst ettirilmiş bedbaht bir varlığa karşı tertiblenen Yahûdilere hâs bu sadizmden kendine hisse çıkarmaya hevesli İngilizler, Filistin'in müslüman halkını bir an evvel Filistin'den tecrid için, konvoy hâlinde nakliye gemilerini, Filistin'deki limanların iskelelerine getirip dayadılar. Anlaşılan bu da Angle Saksonlara has bir cibilliyetsizliğin şâheser bir tezâhürüdür..

Durum hakikaten korkunçtu. Paniğe kapılan halk şaşırmış ne yapacağını bilmiyordu. Böyle bir anda İngiliz gemilerinin iskelelere yanaşması halk nazarında son bir kurtuluş vesilesi intibâını yarattı. Artık bu insanlar, mal ve mülklerini bırakıp şûursuz sürüler halinde gemilere saldırıyorlardı.

Tıklım tıklım hümûle alan bu gemilerin bir kısmı Lübnan'a bir kısmı da Gazze'ye gidip yüklerini gelişigüzel karaya atıyorlardı. Bu sûretle bir hafta zarfında Filistin'in batı sâhil mıntıkasından dörtyüz bin küsûr filistinli, beklenmedik bir heyamolayla özvatanlarından uzaklaştırılmış oldular.

Batılı filistinlilerin başlarına gelen bu felâket doğu mıntıkalarındaki filistinlileri ürküttü. Onlar da başvurdukları komşu Arap ülkelerinden gördükleri teşvike kapılarak ve kütle hâlinde birbirlerini kovalayarak Ürdün ile Sûriye'ye taşındılar. Bu taşınanların sayısı da beşyüzbin'i geçiyordu.

Bu sûretle mukâddes Filistin ülkesi- yanlız müdâfiilerinden değil onüç asırlık sâhiblerinden tecrîd edilmek sûretiyle, döşeli ve dayalı Yahûdilere takdim edilmiş oluyordu. Bu daniskalı cömertliği İngilizler araplık hesâbına yapıyorlardı.

Bunun için olacak, Arap yazarlar fâciayı yaygaraya getirip durmadan irtikâp edilen hataların günahını yabancılara yüklemeye çalışıyorlar. Evet irtikâp edilen hıyânetlerde yabancıların rol aldıkları muhakkaktı. Fakat bu hal hiçbir zaman devlet idâre mekânizmasını ellerinde tutan bu basiretsiz ve ehliyetsiz ricâlin şahsî mes'ûliyetini tahfîf edemezdi. Maalesef bütün doğu dünyasını kaplamakta devam edegelen beceriksizliklerin ve âhenksizliklerin hakikî illeti budur.

Halk şûursuzca bırakılsa, ekseriya kendiliğinden mûsîp hükümlere vardığı görülür. Filistin fâciasını müteâkip Mısır başvekili Nakrâşî Paşa'nın katli, ondan da az sonra, Mescid-i Aksa'nın kapısında Ürdün Kralı Şerif Abdullah'ın bir Filistin kurşunuyla yere serilmesi öyle boş bir tesâdüf eseri olamazdı. Hakîkaten bu iki şahsiyet, bilerek veya bilmeyerek, irtikâp edilen bu fâhiş fâcianın iki baş mes'ûlü sayılırlar. Bu bakımdan menfûr da olsa, târih muvâcehesinde bu iki cinâyetin kendilerine has esrarlı birer ifâde taşıdıklarından şüphe yoktur.

Arap Âlemi Filistin diye baştanbaşa kaynıyordu. Buna karşı tedbir olsun diye mi nedir bilmem, Sûriye, Ürdün ve Lübnan'ın çok bereketli toprakları bulunduğu halde, Filistin'den akın eden bu kanlı ve canlı bir milyon mülteciyi hudud boylarında dağlık ve taşlık yerlerde ölüme mahkûm edilmiş bırakmak herhalde mes'ûl Arap ricâli için bir takdir vesilesi olamazdı.

(Devamı var)

Yakın tarihimizde Meçhûl kahramanlar

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez ALİ ŞÜKRÜ BEY

«Müddei târih ve vatandır!..»
Ali Şükrü Bey

Ali Şükrü Mes'elesi bütün Mâhiyeti ile ortaya çıkmadığı takdirde,

BURADA OTURMAK BİRZİLLETTİR

Kadir Mısıroğlu

42

«**Yusuf Ziya Bey** (Bitlis) — Söz istiyorum paşam.

Reis — Müsâade buyun efendim.

Yahya Gâlib Bey (Kırşehir) — Sus canım. Açık söyle! Anlayalım. Böyle mühim sözlerden kimse birşey anlamaz ve kimse bunu kabûl etmez.

Yusuf Ziya Bey (Bitlis) — Mühim değildir, açıktır. Susmıyacağız.

Hüseyin Avni Bey (Devamla) — Kudretini takdir eden bir mecliste ben o kadar ufak bir şey görsem efendiler, esâsen oturamam. Ben meclisin kanunu muhâfaza, vekârımla ve namus-u millî'yi muhâfaza edeceğine kâniim de onun için buraya çıktım söz söylüyorum. Ben hayatımı fedâ etmiş, buraya gelmişim. Bizim, siyânet için, muhâfaza için yaptığımız kanunlara riâyet eden vekiller buraya çıkmalı ve bu cürmü meydana çıkarmalı. Meb'usların masuniyeti olduğunu bir daha burada söylemeli ve bu hangı bir şahıs ise kahr-u tedmir edilmeli. Ondan sonra burada müzâkere cereyan etmeli. Aksi takdirde, efendiler, burada müzakere olamaz. Vekiller kendilerini değiştirsinler. Onların kudretleri yoksa hey'et-i celile âciz değildir. Şerefinizi, nâmusunuzu kanununuzu muhâfaza edecek bir hükümet teşkil edersiniz. Bu sûretle müzâkereye imkân vardır. Aksi takdirde paydos efendiler! Paydos!.. Biz madem ki; üzerimize aldığımız vazifeyi idâre edemiyoruz, onun için biz paydos edelim. Millete hakkını verelim. O hakkını da şerefini de dinini de muhâfaza eder. Ben de onun bir ferdi olarak iftihar ediyorum efendiler!.

Reis — Efendim! Filvaki **Ali Şükrü Bey** arkadaşımızın iki günden beri nerede olduğuna dâir hiç bir malûmatımız yoktur. Bu münâsebetle **Hüseyin Avni Bey bi** râderimiz mes'eleyi izah ettiler. İcra Vekilleri Hey'eti **Reisi Rauf Bey** bu babta söz aldılar. Lütfen kendilerini dinleyelim. Yalnız arkadaşlardan birşey temenni ederim ki, mes'ele tenevvür etmeden hissiyât hâkim olmasın. Söz **Rauf Bey**'indir.

Rauf Beyefendi (Sivas) — Arkadaşlar!. Muhterem arkadaşlarımızdan Trabzon meb'usu **Ali Şükrü Bey** salı günü akşamından beri ikamet ettiği mahalle avdet etmediği, dün sabah 10'da hükûmetimizce malûm oldu. Hükûmetiniz Türkiye halkının ve onların mümessillerinin itimadına mazhar olması lâzım gelen hükümetiniz, aynı silsiliye riâyet eden, milletin akîdelerini, istiklâlini temin vazifesiyle mükellef olan hükümetiniz ahad-ı nâsden herhangi bir fedakârlıkla muhafagi bir ferdin hukukunu azamî gayret ve fedakârlıkla muhafazaya, siyânete ihkâka hazır olan hükümetiniz ayrıca milleti temsil eden, memleketin istiklâlini, hürriyetini temin için çalışan meclis-i âlinin bir azasının tegayyübünü lâyık olduğu ciddiyet ve ehemmiyetle telâkki etmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin hür olan adliyesi dündenberi hür ve serbest olarak icra-yı vazife ediyor. Dündenberi Türkiye hükûmeti'nin kuvve-i inzibâtiyyesi de hür ve serbest olarak Meclis-i âlinin ve milletin itimadına lâyık olacak bir sûrette icra-yı faâliyet ediyor. Ümid ederim ki, en yakın bir zamanda hak ve hakikat tezâhür edecektir. (İnşallah sedâları). Ümid edelim ki; bu kıymetli meb'us arkadaşımız bir sehv ile bir kazaya uğramamış olsun! Eğer sûikasde mâruz kalmış ise, ki, çok dilhûnum, herhalde müsebbiblerinin meydana ihrâcı ve bu milletin adliyesine şeref verecek tarzda tecziyesi sizin emniyetinize mazhar oldukça hükümetinizin en mukaddes vazifesidir. (Bravo sedâları.) **Hüseyin Avni Bey** arkadaşımız milletin istiklâlini temsil eden hürriyet kelâmiyle çok müteheyyiç olarak beyanatta bulundular. Mes'eleyi iki sûretle telâkki buyurdular. Siyâsi cürüm veya âdi cinâyet diye tasvir buyurdular. Bunları şu veya bu diyebilmek için hür ve serbest hareket eden adliyemizin kararına intizar etmek en doğru tarik olur. Ondan evvel bu hususta imâl-i fikretmek ve tezâhüratta bulunmak emin olalım ki, tâkibât-ı adliyeyi işkâl eder. (müşkülleştirir)

Ziya Hurşid Bey (Lazistan) — Fenâ misâller var da onun için.

Rauf Bey (Sivas) (Devamla) — Bu itibarla arkadaşlar! **Hüseyin Avni Bey** arkadaşımızın buyurdukları gibi hükûmetimiz ifâ-yı vazifeden izhar-ı acz etmiş değildir. Hükûmetiniz her mütemeddin (medenî) her müstakil millet gibi bu vazifeyi âid olduğu hey'etin selâmetle ve emniyetle ifâ ve takip etmekte olduğunu görüyor. Eğer bu vazifeyi yapamazsa hükümetinizin aynı zamanda icrâî selâhiyeti hâiz olan Meclis-i âlinize gelip kudretinin ne dereceye kadar kifâyet ettiğini ve kaabiliyetini ne dereceye kadar ayarlıyabildiğini ve bundan ilerisinde zekâ ve irfânının kifâyet etmediğini söylemeyi kendine bir şeref ve bir vazife bilir.

Hüseyin Avni Bey (Erzurum) —

(Sayfayı Çeviriniz)

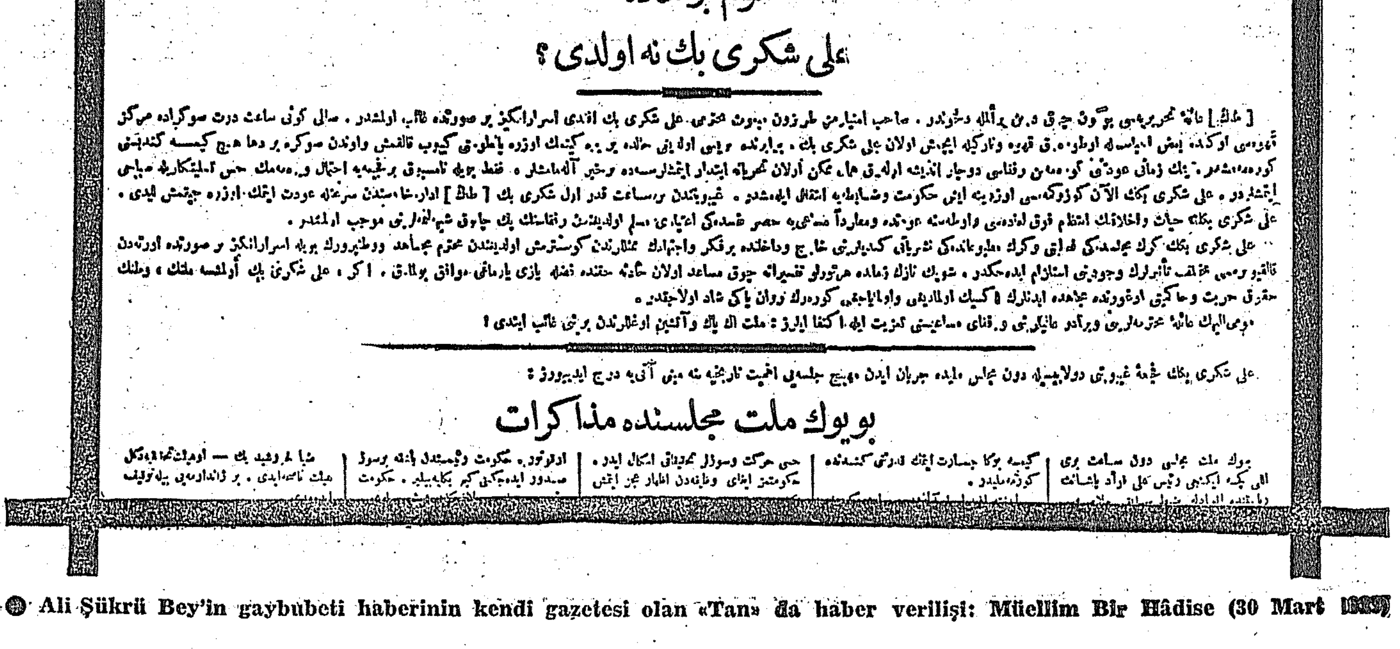
مؤلم بر حادثه

علی شکری بك نه اولدی؟

بیوك ملت مجلسنده مذاکرات

● Ali Şükrü Bey'in gaybubeti haberinin kendi gazetesi olan «Tan» da haber verilişi: Müellim Bir Hâdise (30 Mart 1923)

Ali Şükrü Bey

Bravo, bravo biz de bunu isteriz, başka bir şey istemeyiz.

Rauf Bey (Devamla) - Hepimiz bir arada bu milletin istiklâl ve istihlâsı vazifesini her şeyin fevkinde en aziz bir gâye olarak biliyoruz. Hiç bir arkadaşımızın bunun fevkinde düşünmesi câiz değildir. Bunun zıddını aklen, kanunen sâbit oluncaya kadar câiz görmüyorum. Bu itibarla efendiler! vazife gören vazifedarları müşkilâta sevketmemek için neticeye intizârı bendeniz hikmet-i hükûmetle ve hikmet-i adâletle ve mes'elenin en selis ve sâlim bir sûrette halliyle tev'em görüyorum ve arzediyorum. Çalışıyoruz, meydana çıkaracağız. Çıkaramazsak itiraf-ı acz ederek geliriz hey'et-i âliyenize arz ederiz. Hakikaten esrârengiz bir tegayyüb şeklinde görülen ve merkezi millîmizin bir sokağında hâdis olan bu tegayyüb mes'elesinin müsebbiblerinin meydana ihracı için var kuvvetimizle çalışacağız ve muvaffak olacağız. (Kim olursa olsun sesleri)

Hakkı Hâmi Bey (Sinop) - Muhterem arkadaşlar! Bendenizden evvel söz söyleyen **Hüseyin Avni Bey** arkadaşımız mes'elenin ehemmiyeti hakkında lâzımı vechile söz söylediler. Ve meclis-i âlinizi tenvir ettiğine kaniim. Ancak, buna lâyık olduğu derecede ehemmiyet verebilmek için mes'elenin ne kadar azîm olduğunu bir daha hey'et-i celilenize arzetmeyi bir vazife biliyorum. Arkadaşlar! Bir meb'us demek hepiniz de pek âlâ bilirsiniz ki, milletin hey'et-i umûmiyesini temsil eden bir zattır. Bu sıfat meb'usiyet onda bulundukça ona uzanacak her hangi bir el, ona değil, doğrudan doğruya milletedir. Efendiler! Yediyüz senelik saltanatın tahribâtı altında hakimiyet-i milliyesine kavuşacağı şu sırada en ziyâde hakimiyet-i milliyenin har müdâfiilerinden birisinin orta yerden kaybolması pek ziyâde ehemmiyetle nazarı itibara alınacak mâhiyettedir. Efendiler! Buna uzanan kirli el Ali Şükrü'ye değil, memleketin hakimiyet-i milliyesine el uzatmış ve boynuna kemend atmış demektir. Efendiler! **Ali Şükrü Bey**'in meclisteki hayat-ı tarihiyyesini bilenler, **Ali Şükrü Bey**'in bugün bu hâle mâruz kaldığını görenler, bu vaziyet karşısında **Ali Şükrü Bey** mes'elesi bütün mâhiyetiyle, bütün üryanlığıyla meydana çıkarılmadığı taktirde efendiler, bu kürsüden hakimiyet-i milliyeden bahsetmek kadar gülünç bir şey olamıyacağı gibi efendiler hürriyet-i kelâmı taht-ı emniyete alınmamış olan herhangi bir muhitte mahzâ tahsisat almaktan başka bir şekil ifâde etmiyecek tarzda oturmak bir zillettir. (Doğru sesleri) (117)

---

117 — Zabıt Ceridesi c. 28 sh. 215 vd.

Liderlerin 10 Kasım mesajları

Erbakan

«Aziz ve şerefli milletimizin eşsiz ve büyük İstiklâl Savaşının Komutanı Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün 39 uncu senei devriyesini idrak etmiş bulunuyoruz.

Savaş meydanlarında büyük zaferler kazandık. Bugün de aziz milletimiz yeni bir İstiklâl mücadelesi vermektedir. Bu mücadele ekonomik bağımsızlık mücadelesidir. Sanayiimizin dışa bağlı olmaktan kurtarılması mücadelesidir. Aziz milletimizin bu mücadeleyi de başaracağına inanıyoruz.

Yeniden Büyük Türkiye hedefine milletçe süratle ilerlerken ağır sanayi, milli harp sanayii, dış politikada, lider ülke Türkiye, ve daha bir çok hamlelerde el ve ruh birliği içinde olmalıyız. İstiklâl savaşımızı yaparken şehitleri, şehit gazileri, gazi yapan ruh ve mâna etrafında nasıl sım sıkı kenetlenerek hareket ettiysek bugünde de 43 milyon memleket evlâdı aynı ruh ve mânâ ile bir ve beraber olmalıyız.

Bu münasebetle şehid ve gazilerimizi minnet ve şükranla anıyoruz.»

Türkeş

«Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Kurucusu, Kurtuluş Savaşımızın büyük kahramanı Aziz Atatürk'ün ölümünün 39. yıl dönümünü rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğini yaptığı kurtuluş Savaşı yalnız Türk Milleti'nin bağımsızlığı değil, ayni zamanda esaret altındaki milletlere de bağımsızlık yolunda mücadele ruhunu vermiş ve tescil etmiştir. Büyük Kahraman ve Cumhuriyetimiz'in Kurucusu Atatürk'ün a s k e r l i k sahasında göstermiş olduğu başarılar kadar taşıdığı ve ortaya koyduğu fikirler de önemlidir. Türk Milletinin kendine dönüş hareketini başlatan ve her türlü emperyalizme karşı milletimizin milli birlik ve beraberlik ülküsü içinde tek bir kalp ve tek bir vücut gibi bulunması gerekliliğine işaret eden Atatürk olmuştur. Türk tarihine ve kültürüne büyük önem veren ve Türk milliyetçiliği ülküsünü Türk Milleti'nin vazgeçilmez bir tutkusu olduğuna ilk defa işaret eden yine Atatürk'tür. Atatürk milli bağımsızlığımızın sembolü esâret altındaki milletlerin emperyalist güçlere baş kaldırmalarının simgesidir. Cumhuriyetimizin büyük kurucusu büyük asker ve devlet adamı Mareşal Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün 39. yıl dönümünde minnetle şükranla ve tazimle anıyor Cenab-ı Hak'tan mağfiret niyaz ediyoruz.»

Demirel

«Atatürk Türkiyesi'nde onun en büyük eseri Türkiye Cumhuriyetinin bekçileri olan Atatürk nesilleri, Türk gençliği ve Aziz Türk Milleti, Cumhuriyeti ebediyete kadar yaşatma, eserlerini koruma azminde ve mecburiyetindedir. Çünkü, Atatürk'ü sevmek Türk milletini sevmek demektir. «Cumhuriyeti biz kurduk, siz yaşatacaksınız» diyen Atatürk'e olan minnet borcumuzu ödemenin tek yolu budur.

Cumhuriyeti savunanlar, 39 yıldır gönüllerimizde yaşattığımız büyük Atatürk'ün ebedi hatırasının ve değerli eserinin uyanık bekçileridir.

Ulu önder Atatürk'ün hatırasını minnetle ve rahmetle anarken, büyük milletimizin duyduğu şükran duygularını bir kere daha tekrarlar, manevi huzurunda saygı ile eğiliriz.»

GAZETELERDEN

«......

Aslına bakarsanız, Atatürk, bütün büyük adamlar gibi yalnız bir adamdı. Yanındakiler O'nun peykleriydi. Yalnız İnönü ve bazen Ali Fuat Paşa gibi arkadaşlarından tâli yardım görmüş, üst tarafı bütün cumhuriyet reformlarını, fikirleri ve büyük hatlarıyla O dikte etmiştir. Böyle olunca arkadaşlarının, bunların tatbikatçıları olan ikinci-üçüncü derecedeki adamları ve mesai arkadaşlarının bu fikirleri iyi anlamış ve kavramış olmaları lâzımdı. Öyle olmadı. Tatbikatta hatalar, ifratlar ve tefritler oldu, hâlâ da oluyor. Atatürk bunların bir kısmını sezdi, bir kısmı gözünden uzak kaldı. Meselâ, layiklik mefhumunu o devrin ve daha sonra gelen neslin adamları dinsizlik olmasa da, dinle alâkayı kesmek sandılar. Halkı yüzde yüz Müslüman bir memlekette din ülemasını sildiler süpürdüler. Dine ait lâkırdı ettirmediler. Bunu da layikliğin icabı sandılar. Allah cümlesinin taksiratını affetsin. Atatürk'ün hayatında ve hatta ondan bir müddet sonrasına kadar bu böyle gitti. Türk çocukları Müslümanlık nedir, din denir, bunu öğrenecek kimse bulamadılar. Zaman oldu ki, birçok köylerde camilere imam bulunamadı. Bu devir, işte layikliği dinsizlik sanan gafil tatbikatçıların günâhı idi. Şemsettin Günaltay merhumla başlayan uyanma ve uyarma üzerine imam-hatip mektepleri ve din tedrisatı yolları ve İslâmî müesseseler açıldı ama bunlara hoca bile zor bulunuyordu.

(Burhan Felek Milliyet 10 Kasım 1977)

***

«Atatürk diktatör değildi. Bunu bana genç bir profesör de sordu. Atatürk fikirlerini daima kontrol ederdi. Fikirlerini Millet Meclisi kanalıyla millete duyururdu. Diktatör bunu yapmaz. Medeni bir insandı. Akşamları en samimi arkadaşı müzikti. Musikiyi çok severdi. Şarkıyı söylerken, hareketlerin de ona göre yapılması gerektiğine işaret ederdi.»

(C. Bayar — Tercüman 10 Kasım 1977)

حقایق البیان فی حق جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان

Hakaayık-ül Beyan Fî Hakk-ı Cennetmekân Sultan Abdülaziz Han

Sâdeleştiren ve tahşîye eden: YAŞAR KOÇAK

16

İstanbuldan ayrılışımızın elli - ellibeşinci günü idi. Vâlide Sultan hazretlerinin oğlunu özlediği haberi Başağa vasıtası ile hâkipâ-yi şâhâneye arzolunduğunda karayolu terkedilerek, Varna yoluyla İstanbul'a dönüldü. Padişâh hazretleri bu seyâhatlerinde Rusya'ya gidemedi. O zamanın Paris sefiri Büyük Reşid Paşazâde merhum Cemil Paşa'yı Rus İmparatoru'na seyahatini Rusya'ya gitmekle neticelendiremediğine dâir özür dilemek için gönderdi.

O esnada Büyük Reşid Paşazâde Cemil Paşa'nın hayatını tamamlıyarak ebediyete gitmesi her kesin gönlünü kan ağlatdı. Arkasından Fuad Paşa'nın vefâtı vukubuldu.

Cihân padişahının bu seyahatine iâde-i ziyâret olmak üzere Avrupa hükümdarları birbiri ardınca Osmanlı payitahtına teşrife başladılar. Önce Fransa imparatoriçesi Öjeni (1) hazretleri geldi. Sonra diğer hükümdarların veliahdları daha sonra Avusturya İmparatoru hazretleri geldi. Sonra diğer hükümdarların veliahdları daha sonra Avusturya İmparatoru hazretleri teşrif buyurdular.

Merhum Sadr-ı Âli Paşa'ya Avusturya İmparatoru'nun Varna'da karşılanması vazifesi verildi. İmparator hazretlerinin mâiyeti arasında meşhur diplomatlardan mösyö Bayist cenabları da vardı. Ali Paşa hazretlerinin vapurda anlattığı dünyanın ahvaline âid görüşleri gerek imparator gerekse mösyö Bayist tarafından takdirle karşılandı. Ali Paşa fikirleri ile Türkistanın yetiştirdiği nâdir şahsiyetlerden biri olduğunu ortaya koydu.

Avusturya imparatoru İstanbul'a gelince kadirşinâslık ve methedilecek bir karaktere sahip olduğunu, Ali Paşa hazretlerinin yalısına teşrif etmekle gösterdi. İmparatorun bu hareketi Osmanlılar için bir şeref ve şan olmuştur. Bu anlattıklarım cennet-mekân efendimiz hazretlerinin düvel-i muazzama nazarında büyüklüğünü aynı zamanda devlet adamlarının hâiz oldukları üstün meziyetleri ispata kâfidir. Binâenaleyh risâle sahibi bu mevzûdaki cehâletini, yalan yanlış sözlerini ortaya koymuş oluyor.

Şimdiye kadar adı zikredilmiş olan muhterem şahsiyetlerin birçoğu birbiri ardınca vefat ettiler. Mustafa Fazıl Paşa da onları takib ederek irtihâl etmiştir. Allahın rahmeti üzerlerine olsun. Mustafa Fazıl Paşanın ölümü Avrupaya kaçanları zor duruma düşürdü. Devletden afv ve aman dileyerek iltica etmeye başladılar. Bunlardan Ziyâ Bey Der-i Saâdete gelerek Konya Valiliği ile taltif edilmişti.

Anlatacak çok şey var fakat yukarıda söylediğim gibi maksadım risâle sahibinin hiç bir şeyden haberi olmadığını kısaca açıklamaktır. Ona, susturucu bir cevab okuyanlara da azda olsa doğru mâ'lûmat vermektir. Onun için uzun uzun yazmağa lüzum görmedim.

Risâleden:

«Sultan Aziz'in tahtdan indirilmesi ile Sultan Murad'ın tahta geçirilişi şu şekilde olmuştur:

1239 /1876 senesinin Cemaziyelevelinin yedinci pazartesi gecesiydi. İstanbul âfâkı kara bulutlarla örtülüydü. Yağmur çiseliyordu. İstanbul derin bir sükût içinde uyumaktaydı. Yalnız bu sessizliği Kuzey rüzgârının coşturduğu denizin gürültüsü bozuyordu. Sultan Aziz Dolmabahçe sarayında câriyeleri ve dalkavukları ile birlikte hergün olduğu gibi delicesine bir zevk sefâhatine dalmıştı. Vâkıaya en çok üzülecek olan İgnâtiyef ise o akşam Büyükderedeki sefarethânede misafirleri ile beraberdi. Misâfirleri bulunan Avusturya sefiri Kont Ziçni ve Yunan Sefiri ile iskâmbil oynuyordu. Gece saat beş sıralarında Süleyman Paşa nâzırı bulunduğu Harbiye Mektebi'ne geldi, zâbitleri topladı. Herkesçe bilinen felâketi ile şu konuşmayı yaptı:

«Arkadaşlar! Devlet ve millet bu gece sizden büyük ve mukaddes bir hizmet bekliyor. Eğer bu hizmetden çekinirseniz devletimiz ve milletimiz yok olacaktır. Görüyorsunuz ki; harici düşmanlarımız her taraftan başgösterdi. Allahın inâyeti ile hamiyyetimiz sâyesinde onlara mukavemet mümkündür. Fakat içimizdeki düşmanları ne yapacağız Padişahımız, işlerin ipini, en büyük düşmanımız olan Ruslar'ın eline teslim etdi. İgnâtiyef İstanbul'da her istediğini yapan bir kimse (fa'âllün limâyürid) oldu. Bâb-ı Âlimize bile el atdı. Bugün Bâb-ı Âli Rus sefârethânesine döndü.

İş bu kadarla kalmadı, bize de karışmaya başladı. Her an büyük kumandanlarımız, işbilir adamlarımız, saltanat merkezinden uzaklaştırılıyor.

Bu durumun devâmı halinde Allah korusun Hılâfet-i İslâmiye Ruslar'ın eline düşecektir. Zaten düşmanlarımızın maksadı da budur. Bizim, bütün bunlara sebep olan padişâha saltanatdan el çektirmemiz lâzımdır. Başka kurtuluş çâremiz yoktur. Pâyimal olan, vatan ve esârete sürüklenen millet sizin himmetinize ve hamiyetinize ümid bağlamıştır. Sizden yardım bekliyor. (Devamı var)

---

1 — Eugenie (Öjeni;) Fransa İmparatoru III. Napolyonun karısı.

KIZILIRMAK HOLDİNG sizlere FABRİKA YAPAN FABRİKA KURUYOR

ORTAK OLUNUZ!..

ORTAĞIN

Adı ve soyadı : ....

Baba Adı : ....

Doğum Yeri ve Târihi : ....

Alacağı Hisse Adedi (1 Hisse 1000 TL.) ....

Adresi : ....

....

FAZLA BİLGİ İÇİN MÜRACAAT : Kızılırmak Holding A.Ş. ÇORUM

ÖDEMELER (Türkiye'dekiler) İÇİN : Vakıflar Bankası Çorum Şûbesindeki 60-15001 numaralı döviz hesâbı 00-19 numaralı mevduat hesâbı

ALMANYA İÇİN MÜRACAAT : 5 Köln 60 Flora Str. 33-35

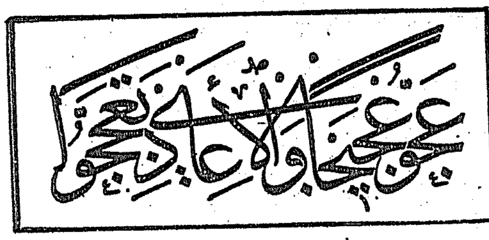

İslâm yazısı'na dair

Alfabe değişikliğinde dış Türklerin rolü

CÜNEYD EMİROĞLU

— 4 —

HARFLERİMİZİN MÜDÂFAASI

(1926 Bakü Türkiyat Kongresinde Kazan Murahhası Alimcan Şeref Bey Tarafından Okunan Rapor)

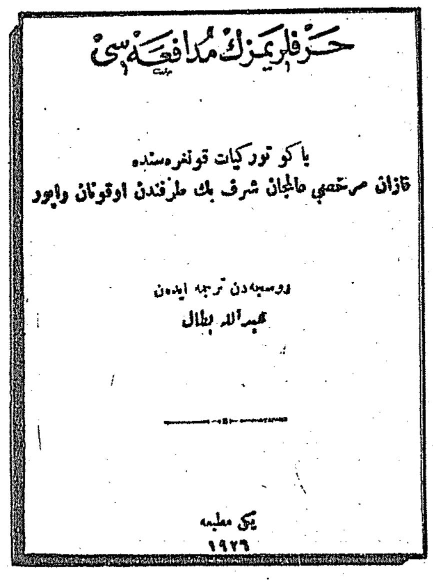

حرفلريمزك مدافعه سى

باكو توركيات قونغره سنده

قازان مرخصى عالمجان شرف بك طرفندن اوقونان راپور

روسجه دن ترجمه ايدن

عبدالله بطال

يكى مطبعه

١٩٢٦

Âlimcan Şeref Bey'in Bakû Kongresi'ndeki tebliğinin kapağı

Türklerin Kullandığı Harfler:

Yeryüzündeki Türk boylarının yüzde doksandan fazlası asırlardan beri Arap (İslâm) sistemi olan harfleri kullanıyorlar. Türkler'in ancak yüzde yedi-sekizi (çuvaşlar, bir kısım hristiyan Kazan Türkleri, Yakutlar ve Sibirya'da yaşayan bazı ufak tefek Türk kabileleri) biraz tâdil olunmuş Rus harfleri kullanıyorlardı ki, bu harfler onlara Ruslardan Ortodoks mezhebi ile birlikte intikâl etmişti. Bununla beraber Hristiyan Kazanlılar inkılâbtan sonra (1918 Bolşevik İhtilâlini kastediyor) kendilerinin konferans ve kongrelerinde bilfiil karar vererek bilfiil Rus harflerini attılar ve Arap - Türk harflerini kullanmaya başladılar. Yakutlar ise Rus harflerinden bilfiil lâtin harflerine intikâl ettiler. Demek bunlar kütle olarak lâtin harflerini kabûl eden ilk Türk boyudurlar.[1] Eskiden Rusya'da Arap harflerini kullanan Türklere gerek onların kendi aralarında, gerekse hâriçten Rus harflerini tavsiye eden fertler ve zümreler tek tük bulunduğu gibi, lâtin harflerini tavsiye edenler de olmuştur.

Şimdi Arap harflerini kullanan Türklerin kendi aralarında Rus harfleri taraftarları olan hemen hemen hiç yoktur. Lâtin sistemi harfler taraftarları bütün Türk boylarında vardır. Fakat Arap harflerini kullanmış olan Türk kavimlerinden hemen hiç biri kütle olarak bilfiil lâtin harflerine henüz intikal etmemiştir. Demek bugün Türk boyları kütle olarak ya Arap (İslâm) harfleri yahutta Rus harfleri kullanıyorlar. (Çuvuşlar vesâire).

Elifba Değiştirmekten Doğacak Neticeler:

Bugün Türkler için lâtin harflerini kabûl etmek mes'elesi elifba seçmek mes'elesi değil, elifba değiştirmek mes'elesidir. Ben bu noktaya nazar-ı dikkatinizi ayrıca celbediyorum. Çünkü harf değiştirmek, medenî iktisadî ve ictimâî cihetlerden büyük bir ehemmiyeti hâizdir. Bilhassa mâzide ve bugün epey mühim medenî kıymetlere mâlik olan Türkiye Türkleri, Kazanlılar, Azerbaycanlılar, Özbekliler vesâire için bu pek mühim ve büyük bir mes'eledir. Bu gibi Türk topluluklari arasında alfabe değiştirilince şu neticeler meydana gelecektir. Şim-

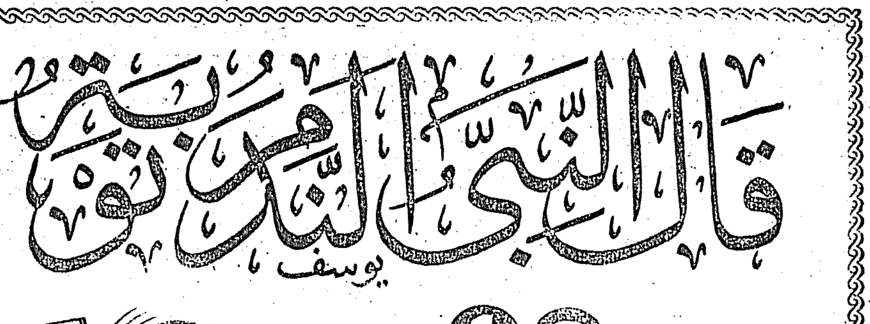

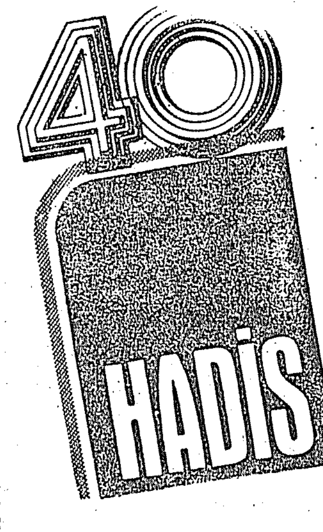

13

«EN - NEDÂME TEVBETÜN»

Hadisi Şerif

Meâl-i âlisi :

«Pişmanlık tövbedir»

TÜRKÇE'YE SÛİKASD

İSLÂM'A SÛİKASDİN BİR CÜZ'ÜDÜR...

Kadir Mısıroğlu

Dünyada iki büyük ilim lisânı görülmüştür : Arapça ve lâtince. Mefhumları ilimlerin teknik tâbirlerini ve bütün inceliklerini ifâde edebilecek derecede gelişmiş ve genişlemiş bulunan bu iki lisân, iki ayrı âlemin asırlarca ilim lisanı olmuştur. Lâtince Hıristiyanlık Dünyası'nın, Arapça da İslâm Dünyası'nın.

Bu durum onların, temel dünya görüşü ve hayat tarzı itibâriyle birbirinden tamamen farklı olarak teessüs eden iki medeniyet dâiresinin içinde bulunan milletler için müşterek bir kültür vasıtası hâline gelmelerini sağlamıştır. Her kültür dâiresine mensup olan milletler yüksek seviyedeki ilim ve tefekkürleri için kendi medeniyet dâirelerinin ilmî lisânını kullanmışlardır. İslâm medeniyeti dâiresi içindeki milletler için bu durum arapçayla, Garp ve hıristiyan âlemi için de lâtince ile gerçekleşmiştir. Bu hâl bütün millî lisânların mutlaka bu iki ilim lisânından birinin tesiri altında kalmasını intac eylemiştir. Bu yüzden Avrupa lisânları lâtince, İslâm memleketlerinin lisânları da arapça ile lebâleb dolmuştur. Bütün bir ortaçağ boyunca devam eden bu duruma karşı «millî lisân» taraftarlarının aksülâmelleri hıristiyan Batı âlemi'nde İslâm dünyasından evvel başlamıştır. Ancak bu aksülâmel bizdeki gibi hissî bir sâikle ve nefretle yürütülmemiş, uzun bir ilmî çalışma sonunda Lâtincenin bu lisanlar üzerindeki tesiri -bir dereceye kadar- izâle edilmiş ve bu günkü Avrupa lisanları vücud bulmuştur.

Bizde ise Arapça'ya karşı açılan savaş İslâm'a duyulan nefretin eseri olduğu ve bu nefretle birlikte ilimsiz bir hissiyat ile yürütüldüğü içindir ki, bir mefhumlar anarşisine meydan verilmştir.

Avrupalılar bu işi asırlar süren çalışmalar ve lisan akademileriyle gerçekleştirirken, bizimkiler **«arapça olmasın da ne olursa olsun!.»** mantığı ile işi inkılâp yobazlarının cehâlet ve taassuplarına havâle eylemişlerdir. Târihî seyri tâkıp edildiği zaman görülürki; lisanımızdaki **«Arapça düşmanlığı»** milletimizin İslâmdan uzaklaştırılmasına muvâzî bir seyir tâkip etmiştir. Avrupalılar kendi millî lisanlarındaki lâtince kelimeleri sâdece telâffuz şekillerini değiştirmek ve bu kelimeleri kendi millî hançereleri ile ifâde etmekle iktifa eyledikleri halde bizimkiler menşei arapça olan bütün kelimeleri toptan red ve imhâ yolunda yürümüşlerdir. Halbuki ecdâdımız Arapça'dan -daha ziyâde dinî bir mecburiyetle- aldığı kelimelerin pek çoğunu, hem telâffuz ve hem de mânâ itibariyle millî hançere ve mâşerî şuurda yoğurarak çoktan millîleştirmişlerdi. Meselâ **«ayın»** harfini ihtıva eden kelimelerin hiç birini bir arap gibi telâffuz etmemiş olmaları bunun en iyi bir misâlidir. Mâna kaymalarının ise misâli pek çoktur. Arapçada **«yol»** mânâsına gelen **«Sebil»** Türkçede **«çeşme»** demektır. Kürsü Arapça'da **«sandalye»** mukâbili iken türkçemizde büsbütün başka bir mânâ kazanmıştır. **«Mektep»** de Arapça'da bizdekinden farklı olarak **«yazı masası»** veya **«sıra»** demektir.

Bu gibi incelikleri idrakten âciz bulunan ve ruhlarındaki hudutsuz İslâm aleyhtarlığının tesiri ile Arapça menşeli kelimelerden bir an önce kurtulmak (!) gayretkeşliği ile hareket edenler lisanımızda mâzisi bin yılı aşkın olan ve herkesçe bilinen kelimeleri ölüme mahkûm ederek onların yerine güya türkçe bir takım kelimeler ikâme eylemeye çalışmaktadırlar. Bunların bir kısmı lisanımızda öteden beri mevcut olan türkçe kelimelerden türetilmekte fakat türetilen şekilleriyle Türkçemizin yapısına uygun olup olmadıkları üzerinde durulmamaktadır. Meselâ **«müstakil»** kelimesi yerine konulmaya çalışılan **«bağımsız»** kelimesi uyduranların maksadından farklı bir mânâ taşımaktadır. Türkçemizdeki **«bağ»** ve **«bağlamak»** kelimelerinden türetildiği anlaşılan bu kelime, **«istiklâl»** mefhumunu ifâde edemez. Zira Türkçemizdeki bağ Arapça'dan almış bulunduğumuz **«kayıd»** mukâbilidir. Bağımlı **«mukayyed»** mânâsına gelir. Bir devlet imzaladığı bir muâhede ile mukayyed yani -bugünkülerin ifadesi ile- bağımlıdır. Bu onun hiç de müstakil sayılmamasını gerektirmez. Zira her kayıt istiklâl mefhumunu izâle etmez.

Bir diğer kelime de **«acımasız»**dır. Bunu da **«merhametsiz»** kelimesi yerine koymaya çalışmaktadırlar ki bu istimal tarzı da yanlıştır. Meselâ eli kesilen bir adam acı duyar. Bu acıma hissi büsbütün başka bir mefhum, merhamet ise yine başka bir mefhumdur. Acı çekmekle merhamet hissi aynı şey olsaydı, o takdirde kendi nefsine merhamet duymuş olduğunu kabul etmek gerekirdi

Anadolu'da öteden beri mevcud olan **«onur»** kelimesi de **«şeref»** yerine ikâme edilmek istenilmektedir. Halbuki halkın arasında bu kelime **«kibir»** ve **«gurur»** mânâsında mevcuddur. İlerde hem **«şeref»** ve hem de **«kibir»** olarak kullanılmış bir kelimenin hangi mânâya oturacağını nasıl kestirebiliriz. Misâller saymakla bitmez. Bu bahse gelecek hafta devam edeceğiz.

diye kadar okur yazar olanların hepsini yeniden okutmak, bir kaç sene mütemâdiyen aynı lisanda yazılan eserleri iki türlü harf ile neşretmek, âhâliyi iki türlü yazı ile okumağa, yazmağa, alıştırmak uğrunda emek sarfetmek (bu hâl, Almanlarda olduğu gibi bizde de birçok asırlar devam edecek) Bunun için muallimlerimizi yeniden hazırlamağa, matbaalarımız ve harf dökümhânelerimiz ve umûmen medenî hayatımızın bütün teknik ve pratik techizâtını yeni baştan tâdil ve ıslâha mecbur olmak. Bundan maadâ alfabesi değiştirilen topluluğun geniş kütlelerinin ictimâî hâlet-i rûhiyesinde büyük bir sarsıntı vukua gelecektir ki, en ehemmiyetlisi de bu noktadır. Bir kavmin medenî seviyesi ne kadar yüksek ve medenî kıymetleri ne kadar bol olursa, o kavim için alfabe değiştirmek o kadar güç olacaktır. Bu güçlük sâde iktisâdî - mâlî sebeplerden değil, ifâde ettiğim gibi ictimâî sebeplerden de neş'et eder.

Böylece harf değiştirmek mes'elesi, bilfiil tatbik etmek istenilirse, Türk toplulukları için de en büyük ictimâî ve iktisâdî bir mes'ele teşkil eder. Bunu esâsî ve amelî tarzda halletmeye teşebbüs edenlerin uhdesine düşecek mes'ûliyetin büyüklüğü ayrıca mülâhaza edilmeli, harf değiştirmekten doğacak bütün amelî fâideler ve zararlar lâyıkıyla tartılmalıdır. Mademki, biz bugün harf seçmek mes'elesiyle değil de, zikrettiğim gibi büyük müşkilât ile alâkası olan harf değiştirmek mes'elesiyle karşılaşıyoruz o halde şimdi takdim edilen lâtin harflerini inceden inceye tedkik etmek ve onlarda kullandığımız harflerde bulunmayan fâideler mevcud olup olmadığını aramak mecbûriyetindeyiz. Zira bu yolda vereceğimiz kurbanların, sarfedeceğimiz gayretlerin ve mesârifin yerinde olup olmadığı tebeyyün etmelidir. Yoksa bu yolda hakkıyle düşünülmeden iş görülürse içinden çıkılmaz bir vaziyette kalmamız pek mümkündür.

(Devamı var)

---

1 — Sibiryanın kuzeyinde «Lena» nehri boylarında yaşayan, resmen Ortodoks sayılan ve adetleri üçyüz - üçyüz elli binden ibâret olan bir Türk kabilesidir ki, kendilerince isimleri «Saha» dır. Mütercim.

Ak Yıldız
MENSUCAT
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA: Çakmakçılar, Tarakçılar Cad.
Büyük Ticaret Han No. 7 İSTANBUL
☎: 26 55 26

HİSAR
mensucat
Döşemelik ve Perdelik
kadife
sanayii ve ticareti a.ş.
Toptan - perakende
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı İSTANBUL
Tel 26 75 89 - 22 12 32

ADESE
MEHMED SAFFET

(Baştarafı Arka Kapakda)

— Merhaba kaptan! Hilâlden anlar mısın? Şu hilâl kaç günlük?

— Anlamam. Takvime bakar söylerim.

— Nasıl bir takvim? Takvimini görebilir miyim? Saatli Maarif Takvimi olmasın?!

Kaptan güldü.

— Onu siz duvara asarsınız. Bizimkisi ise masanın üzerinde pusula gibi durur!.

— Ben bu takvimden anlamam. Siz bana şunu söyleyin: Sizin bu takviminizde, 14 Kasım pazartesi günü Zilhiccenin kaçıdır?

— Üçüdür.

Tamam, kaptanın takvimi de bizim gördüğümüz hilâlden yana..

— Kaptan! Şu takvimin soy kütüğünü almama müsaade eder misin?

— Tabii buyrun..

Yazdım, şöyle:

«Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Hidrografi Neşriyâtı DS 86 - S/EG

1977 Yılı için Notik Almanak»

5) Ayvalık Vapurunda hilâlden anlıyacağını tahmin edeceğim yolcu arıyorum. Fakat ne gezer. İçenler adası gibi bir şeydeyiz!. Güverteye çıkdım. Bir karaltı, tahlisiye sandalları arasında hayâlet gibi geziniyor. Yaklaşdım. Bakdım, bir bekçi.. Selâmdan sonra sordum:

— Hilâlden anlar mısın?

— Nasıl anlamam bey, 27 sene geceleri arkadaşım oydu!..

— Gel, şuradan bak, gördün mü, hah söyle bakalım İsmail efendi, hilâl kaç günlük?

— Bey, bu hilâl tam üç (3) günlük...

— İyi bakdın mı, iki günlük olmasın!

— Olamaz, tam 3 günlük... Yaş ellibeş bey, 28 senedir geceler yoldaşım. Ne diyorsun, ben eski Türkçeyle okur yazarım. Zâten sen, bana doğru geliyorken ben içimden Fatiha'yı okuyordum!..

İsmail efendiye zorla bir kahve ısmarlayabildim...

6) Pazar günü eve gelir gelmez, hocam, Üstad Hafız Abdurrahman Gürses'e telefon açdım. Muhterem üstadımız o her zamanki emin ve berrak ifâdeleriyle şöylece tenvir buyurdular:

— Dün akşam saat 17.20 suları Boğaz Köprüsünden geçiyordum. Hilâl, sath-ı arzdan iki mızrak boyu kadar yukarıda görünüyordu. EN AZ HİLÂLİN İKİSİ (2) İDİ..

Yani üstadımızın beyan buyurdukları malûmâtdan, biz, 13 Kasım pazar gününün, Zilhaccenin ikisi demek olduğunu anlıyorduk.. Kandilliye göre ise biri...

7) 14 Kasım pazartesi sabahı, sabah ezânı yeni okunmuşdu ki, telefon çaldı. Bakdım muhterem üstadımız Sadreddîn Yüksel hoca.. Akşam sorduğum suallerime cevab lutfediyorlar:

— Kahire radyosu, bugün Zilhiccenin üçüncü günü olduğunu söyledi..

Bugünden kasıt pazartesi...

Evet, hâl ü keyfiyet bundan ibâret... Biz içinde bulunduğumuz imkân ve şartlara göre işte hilâli arzetdiğimiz gibi araştırdık...

Acaba Diyânet-i cümhûriyye de bizim kadarcık olsun araştırma yapmış mıdır; yoksa, Kandilli'den gelecek takvîm-i cümhûriyyeyi mi iltica buyuracakdır?..

Şeriat işlerinde ciddi olalım. Şeriat, Allah Azze ve Celle'nin irâdesidir. Lâübâlilik, cebânet, siyâsî hesablar ile makam için hendeseler uğruna hakkı ve adâleti ketmeder, veya sapberbâd ü perişân olur!.

Kurban Bayramının 21 Kasım pazartesi günü olduğuna dâir bizim gerek hilâlden ve gerekse takvimlerden getirdiğimiz deliller, bâlâda zikretdiğimiz gibi apaçık ortadadır. Pekiy, «Türkiye'de dinî günleri ilân etmeye yegâne selâhiyyetli makam Diyânet-i cümhûriyyedir» diyenlerin delilleri hanidir?

Eğer onlar, «Bizim delilimiz Kandilli Rasathânesidir!» diyorlarsa, biz de deriz ki, «Kandilli Rasathânesinin delilleri de bize ma'lumdur; ve yukarıda bu delillerin boy ölçüsünü arzetmiş bulunuyoruz...»

Şimdi bu noktaya gelince şu suâli soralım: Acaba Diyânet-i Cümhûriyyenin, Kandilli Rasathânesinden başka dayanağı var mıdır?.. Bu sualin cevâbını ise bir okuyucumuzun mektubundan ve Diyânetin bu okuyucumuza verdiği cevabdan çıkaralım. Okuyucumuzun mektubu şöyledir :

«Ben fahrî olarak imamlık yapıyordum. Ramazan iptidâsı, bütün İslâm ülkeleri radyolarını takib etdim. 15.9.1977 günü oruca başlandı. Biz de aynısını yapdık. Bu mes'eleyi tam teferruatlıca iki nüsha yazıp birini D. İşleri Başkanlığına, diğerini de D. Bakanı S. Ârif Emre'ye postaladım. S. Ârif Emre'den hiç cevab alamadım. D. İşleri Başkanlığının vermiş olduğu cevâbî yazıyı ise size gönderiyorum...»

«... ve son olarak şunu ifâde edeyim ki, benim ücretim köylü tarafından te'min ediliyordu. İslâm ülkeleri gibi hilâle uydu da bayram yapdı diye, cahiller köyde çoğunlukda olduğundan işime son verdiler. Fakat hiç müteessir değilim. Çünki Hâlıka itaat yanında halka itaatin adı mı olur?. Ben vazifemi yapdım...»

Şimdi de bu okuyucumuza Diyânet Riyâset-i cumhûriyesinden verilen cevâbı görelim:

«Der, ve Yay. Md. Y/12 — 1971
9. Eylül. 1977
KONU: Dini Günler Hk.
Mehmed Sofuoğlu.
Köşker Kâzım Bilgili Eliyle
Kuyucu Köyü, Karaisalı — ADANA

İLGİ: 19.8.1977 tarihli yazınız.

Dinî günlerin tesbitine esas olan Hicrî - Kâmeri aybaşları, 698 sayılı kanûn gereğince Kandilli Rasathanesi tarafından Başkanlığımıza bildirilmektedir.

İlgi yazınızda belirttiğimiz hususlarla ilgili olarak Başkanlığımız ve Kandilli Rasathânesi ile diğer İslâm Ülkeleri arasında çalışmalar sürdürülmektedir.

Bilgilerinizi ricâ ederim.

Doç. Dr. Süleyman Ateş
Diyânet İşleri Başkanı

İşte vaziyet bu merkezde. Demek oluyor ki elin gâvurlarının aya tırmandıkları ve fezâlarda cirit atdıkları bir zamanda, garplılaşıp muasır medeniyet seviyelerine çıkacak olan lâik - demokratik ve hukuk temelli «düzen», Kandilli ile İslâm ülkeleri arasında çalışıp, oruç, kandil, ve bayram günlerini keşfedecek!.

Ne var bunda şaşıracak?. Bir rejim ki hem «lâyıkım» yani «din ile devleti ayırdım» der; hem de bir yandan umum müdürlük mümâsili Diyânet-i cümhûriyelerle dini avucu içinde tutarsa, daha ne eskimiş şenlikler ortaya çıkar!. Bu şenlik tarihe mutlaka geçmelidir. Bir kavim uydurma oruç, kandil ve bayram günleri ile senelerdir nasıl karnaval maskarası gibi horlanıp zorlanmışdır, bunu târih denilen şey kıyâmete kadar nâmusluca yazmalıdır...

Kaidemiz hiç unutulmamalıdır; Materyalist bir lâyık rejim, diyânet-i cümhûriyye ile dini avucunda tutduğu müddetçe, din saptırılmakdan kurtulamaz; ve bu vaz'iyyetde de Türkiye'de din ve vicdan hürriyetinin bulunduğundan aslâ bahsedilemez...

Din hürriyeti demek ezan okuyup namaz kılmak veya oruç tutup hacca gitmek demek değildir. Öyle olsa, bunlardan daha çoğu kızıl Tito rejiminde bile icrâ edilebiliyor. Din hürriyeti, sâir hürriyetler gibi telâkki edilemez. Din yani Şeriat Allah'ın irâdesidir. Bu irâdeye hürriyet vermekden bahsetmek için bir müslümanın akıl kaçkını olması lâzımdır. Bir müslüman için dine yani Allah'ın irâdesine hürriyet verilmez; Ancak bütün hürriyetler bu küllî irâdeden alınır...

Mâdem Türkiye'deki «düzen» lâyıkdır, o halde din hürriyeti, lâyık felsefenin düşüncesinde vardır. Bu felsefeye göre de din hürriyeti deyince, bütün lâyık devletlerde dine tanınan hürriyetler anlaşılır. Bu devletlerdeki hürriyet ise, daha ilk adımda dine kendi kendini idâre hakkı vermek; yani din işlerinin tedvîrini o dinin müntesiblerine bırakmak noktasında başlar. Kızıl Yugoslavya'da bile bu böyle. Onun içindir ki, Yugoslavyalı müslümanlar bile dinî günler noktasında bütün müslümanlarla bütünleşebiliyorlar. Ama ya Türkiye'de?. Çünki Türkiye'de, kızıl Tito'nun tanıdığı kadar bir cemaat olma hürriyeti bile yokdur...

Kalemimiz kuruyuncaya kadar yazacağız: Vahy nizâmı olan bir dîn, materyalist felsefenin avucunda yaşayamaz. Aksi halde Türkiye'deki vaziyet ortaya çıkar; yani Allah'ın yaratdığı, Allah'ın irâdesi üstünde saltanat kurmaya kalkar!..

Nâmütenâhî çapta korkunç bir çarpıklık...

Hulâsa-yı kelâm:

Kurbanlarımızı pazartesi, salı, çarşamba günlerinden birinde keseceğiz. Lâyık «düzen» perşembeyi üçüncü gün ilân etdi diye, aslâ o gün kesmiyeceğiz. Efdal ve müstebab olan, bayramın birinci günü yani pazartesi günü kesmekdir. Konu komşu bayramın birini salı günü biliyor diye ürkmek, çekinmek, cesaret-i İslâmiyye ile aslâ kabil-i te'lif edilemez. Emr-i ma'rufda bulunmanın farz olduğuna inanan müslümanlar olarak, onlara da hakîkatı tatlı tatlı anlatmak boynumuzun borcudur. Kabûl etmiyenler üzerinde ısrarla durarak, onlarla bozuşmaya müncer olacak derecede ifrat göstermeye de aslâ hakkımız yokdur. Kaş yaparken göz çıkartmamaya bilhassa dikkat etmeliyiz...

Bayram namazını da pazartesi günü edâ etmeye çalışalım. Bunu engelliyecek hiçbir kuvvet, kanun, tüzük v.s. de yokdur. Kimse kimsenin namazına karışamaz. Dinimize (Şeriatımıza) tahakküm edecek hiçbir kuvvet tanımıyoruz. Çünki müslüman Şeriatı için doğar Şeriatı için ölür. Târîhimiz, bunun muhteşem bir vesikasını teşkil eder.

NOT : Pazartesi günü hulûliyle müşerref olacağımız Kurban Bayramımızın, Şeriat-ı Garra-yı Ahmediyye'ye ihlas ve samimiyyetle bağlı müslümanlar için vesile-i necât olmasını, Vâcib Teâlâdan tazarru ve niyâz eylerim. Kalem arkadaşımız muhterem Salahaddin Eş Beyefendiyi hatırlıyarak da, «fensurnâ alel kavmi'l - kâfirîn der, Allahümme kahhir a'dâe'ddin diye yakarırız...

Bayramda Avrupa'da olmamın kuvvetle muhtemel bulunduğunu, dostlarımızın ıttılâına arz ederim efendim.

ADESE
MEHMED SAFFET

Şerîatımıza göre Bayram Pazartesi günüdür

ORUC, bayram ve kandiller, muazzez ve mukaddes **ŞERÎATIMIZIN** birer emri-dirler. Binâenaleyh bu günlerin nasıl başlayıp nasıl biteceğini; ve bu günlerin ma'nâ ve ehemmiyetini, sâdece ve yalınız muhteşem **Şerîatımız** ta'yin eder..

Şerîatın işlerine, Şerîatımızın **dışında kalan** herhangi bir ferd, cemiyet, riyâset, devlet, kavim, hükûmet karışıp burnunu sokamaz. Şerîatın **dışında kalan** diyoruz.. Şerîatın **içinde kalan** ferd, cemiyet, riyâset, kavim, devlet ve hükûmet ise ona itaat eder. Çünki bu takdirde yani bunlar, Şerîatın içinde kalmakla, Şerîatımızın birer tâbii olarak ma'nâ ifade ederler..

Hele Şerîat işlerine, **«ben layıkım»** diyen herhangi bir ferd cemiyet, devlet, riyâset ve hükûmet müdâhale ederse; bu, tecâvüz ve tasallut ma'nâsını alır; ve böylece Allah indinde pek büyük cürüm irtikâb edilmiş olur. Dünya ve ukbâda başları belâdan kurtulmaz, zillet ve meskenet altında onun bunun, Avrupalı, Amerikalının maskarası gibi yaşarlar..

Şerîatımız, mücerret kendisine âid olduğu cihetle, şer'î günlerin nasıl ta'yin ve tesbit edileceğini apaçık kendi kânunlarıyla bildirmişdir.. Bu hususda muazzez ve mukaddes **ŞERÎATIMIZIN** anayasa maddesi makamındaki kânûnu şudur: **ŞER'Î GÜNLER HİLÂLE GÖRE TA'YİN EDİLECEKDİR.** Naslar bunu âmir..

Mes'ele **bu kadar..**

Artık **hiçbir ferd,** hiçbir devlet, hiçbir kuvvet veya **riyâset, «efendim takvimdi, efendim Kandilli rasathanesiydi, bilmem neydi!»** deyip, fitne - fesâd unsuru olmıya kalkamaz..

Fitne katilden eşeddir..

Allah Azze ve Celle'nin irâdesi hilâlken, bu irâdenin önünde, takvimli, kandilli, bilmem neli irâdeler buyuran ve duyuran makamlar olursa, **«hadi ordan şerik müsvettesi!»** der geçeriz.

Biz, Şerîatımız **hilâl** dediği için 10 Zilhicce ile Kurban Bayramına girer, varsa veliyyülemrimizin izniyle namazımıza durar, şartlarına uyarak kurbanımızı keseriz. Dünyânın hiçbir yerinde de nâfiz'ül-hüküm bir emir'ul-mü'minîn olmadığının, bulunmadığının şuurunda olarak da, Allah Azze ve Celle'den bunun ihsânını niyâz ederiz.. Çünki biliriz ki, baş olmadan, ahkâm-ı şer'iyyeye göre yaşamak mü'minîn ve mü'minât için aslâ mümkin değildir. En basitinden, işte böyle bayram günleri saptırılır; nice kişiler, daha nikâh denilen mevzularda bile **hesâb gününe** kalmış ağır vebâller altında perişanlığa mahkûm olur giderler... Şerîat kânunlarını çocuk oyuncağı yapmanın faturası pek kabarık gelir...

Baş olmadı mı dedik, yaşamak, yaşamak değil; başı kesik tavuk gibi sıçrayıp hoplamak, çırpınıp perîşan olmakdır..

Başına sâhib olmak, mü'minîn üzerine **FARZ-I AYNDIR.** Çünki binlerce farzın ifâ, icrâ ve edâsı, bu baş farzın edâsından sonra mümkin olabilir...

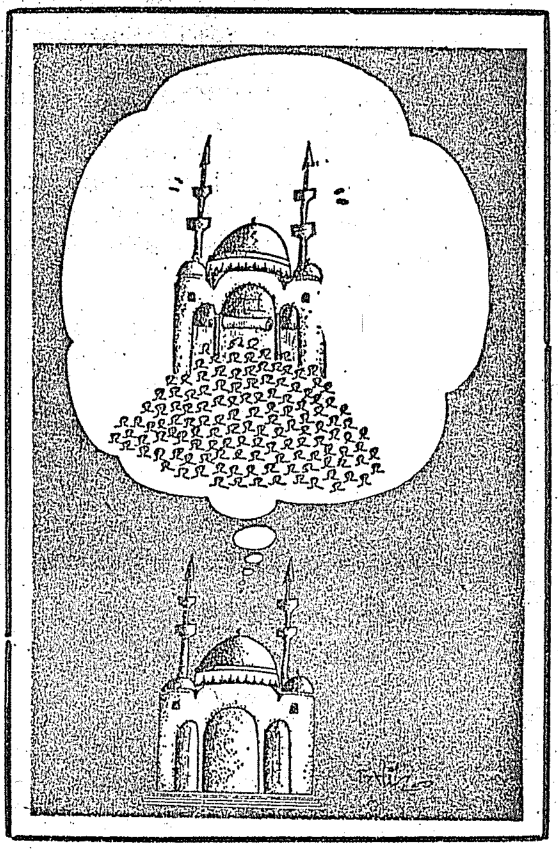

Gelelim Türkiye'ye:

Türkiye'de, **ululemr yani Şer'î ölçülere göre baş yokdur; lâik demokratik ölçülere göre** başkanlar vardır... Eğer kendini, **«Ben şer'î ölçülere göre başım!»** diyerek nâfiz'ül - icrâ ve nâfiz'ül hüküm bir ululemr veya veliy'ül-emr ilân eden bir ferd veya resmî bir makam veya riyâset v.s. çıkarsa, bu bizi alâkadâr etmez; biz, bunlardan Allah Azze ve Celle'ye sığınırız.. Hele hele, daha dînî günleri hilâle göre ilân edebilmekden bile aciz, eli kolu lâikliğin pençesinde veya layıklığın uzvu hâline gelmiş makamların kendilerini ululemr makamı gibi takdîme yeltenmeleri pek gülünç de kaçar!..

Efendim bu kadarlık mukaddimeden sonra maksûda geçdikde, şol vechile arz-ı beyân eyleriz:

Önümüzdeki 21 Kasım pazartesi günü Kurban Bayramımızın BİRİNCİ GÜNÜDÜR.. Bu hükme nasıl vardığımızı da şöylece sıralayalım:

1) 11. Kasım Cuma akşamı hilâli gözetledim. Ancak hava parçalı bulutlu olduğundan, İstanbul'da hilâli görmeye muvaffak olamadım. Hilâli araştırmak dînî bir vecibeydi... Kandilli Rasathânesine telefon açdım. Bir me'mûre çıkdı, sordum:

— Sizin rasathânede hilâl rasatı yapılıyor mu?

— Yapılmıyor efendim.

— Pekiy, şimdi hilâlin gökyüzünde kaç günlük olduğunu, Kandilli Rasathânesi olarak bana söyliyemiyecek misiniz? Zilhicce **hilâlinin** bu akşam görülmesi muhtemel...

— Tabii söylerim. Bir dakika efendim, takvime bakayım.

O takvim bende de var demiye kalmadan, me'mûre hanım konuşmayı kesip takvime **bakmaya gitdi. Ve netîceyi veriyor:**

— Efendim pazar günü Zilhiccenin **birinci** günüdür.

— İyi ama, Avrupa-Amerika takvimlerine **göre ise Zilhiccenin birinci günü cumartesidir. Buna göre de şu anda gökyüzündeki hilâl, bir günlük olarak bulunmalı değil mi? Siz bu birinci gün hilâlini âletlerinizle tesbit edemez misiniz?**

— Görülmez efendim. Birinci günün **hilâli** görülmez.

— İyi ama **1400 senedir bunca müslüman çıplak gözle görüyordu da, siz milâdî 1977 senesinde; ve Hilâl'e ayak basıldığı bir asırda; ve bunca âletlerle göremiyor musunuz?.**

— !?!..

— Pekıy, Diyânet-i cümhûriyye sizden hilâlin kaç günlük olduğunu soruyor mu?

— Evet soruyor?

— Ne yapıyorsunuz; hilâl rasatı yapıp gökdeki hilâli görerek bildirmiyor musunuz?

— Hayır efendim, takvime bakıp söylüyoruz!

— İyi ama sizin baktığınız o takvim, Ankara'da yani Diyânet-i cümhûriyye makâmında bulunmuyor mu?

— !

2) 12 Kasım cumartesi günü, bir münâsebetle Biga'ya hareket etdik. Marmara Denizinin cenûbunda 20 kilometre içerde bir kaza merkezi.. Saat 20.00.. Bir salon dolusu müslümanla mes'eleyi müzâkere ediyoruz.

Bir müslüman, Biga'nın İdriskoru Köyünde akşam namazını müteakip cemaatın hilâli gördüğünü ve iki günlük olduğunu beyân ediyor. Bu hesâba göre 12 Kasım cumartesi günü Zilhiccenin birinci günüdür; Kandilli takvimine göre ise 13 Kasım pazar günü birdir..

Bir başka müslüman çıkıyor, Biga'nın Karacaali köyünde de bu akşam hilâli gördüklerini, ve Zilhiccenin ikisi olduğunu beyân ediyor. Millî Gazete fahrî muhabiri Ferit Bey de, yolda hilâli gördüğünü ve biri olmayıp en az ikisi olduğunu söylüyor.

3) 13 Kasım Pazar günü saat 13.15 de Ayvalık vapuru ile Karabiga iskelesinden hareket etdik. Saat 17.30 suları, gurub tarafından, sanki hilâl bütün berraklığıyla gözümüze girecek. Hemen içeri gidip bizim Hüseyin'i çağırdım.

— Hüseyin bak! Hilâl kaç günlük?

— Abi en az 3 günlük..

4) Ayvalık vapurunun kaptan köşküne çıkıp, bu mes'eleyi bir de kaptanla müzâkere edeyim dedim.

(Devamı 15. Sayfamızda

Sebil

herşey hak için
Haftalık tarafsız, siyâsî edebî tarihî gazete
Yıl: 2 Sayı: 99/Fiyatı BEŞ LİRA
Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
Nu. 204 - 207 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Posta Çeki Numarası: 97446
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.
Umûmî Tevziat: UKAZ

جريدة اسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية ادبية
ص.ب ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil

Political and Literary Weekly
Phone: 0531 - 85033
Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
Representative of Germany
33 Braunschweig Ekbert Str. 24
An independent Muslim, Historical,
Postscheckonto Nr. 37938 — 300 Hannover
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
P.O. BOX 808 İstanbul/TURKEY